

ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ Σ.Δ.Ο.
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τίτλος:

“Φορολογικό Πλαίσιο Νομικών Προσώπων και Διαδίκτυο”

Στέφανος Αλέξανδρος Μπούτσος ΑΜ : 9323

Νίκος Τσαγκαράκης ΑΜ : 1094

Επιβλέπων :

Θάλεια Ταμπουρατζή

Καθηγήτρια Τμήματος Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ζούμε σε μια εποχή, όπου τα διάφορα οικονομικά μεγέθη που χαρακτηρίζουν τις ανεπτυγμένες κοινωνίες συνεχώς μεταβάλλονται και προκαλούν σοβαρή αναδιάρθρωση στους οικονομικούς παράγοντες της κάθε κοινωνίας. Ένας τέτοιος οικονομικός παράγοντας αλλά και μέτρο σύγκρισης των οικονομικών εξελίξεων είναι οι φόροι, οι οποίοι διαμορφώνονται αναλόγως από το κάθε κράτος και επηρεάζουν το δημόσιο χρέος.

Μια σοβαρή οικονομική πολιτική σταθεροποίησης ξεκινά πάντα από την περιστολή των δαπανών και όχι από την αύξηση των φόρων. Για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο θα πρέπει να υπάρχει οικονομική εξυγίανση, η οποία αφορά τον περιορισμό των δαπανών στα όρια των εσόδων που έχει ο κάθε πολίτης και περικοπή των περιττών δαπανών.

Η επίτευξη των σκοπών του σύγχρονου παρεμβατικού κράτους κάνει αναγκαία τη μετάθεση μέσων παραγωγής από αυτά που βρίσκονται στα χέρια των ιδιωτικών φορέων, στο δημόσιο. Ένας από τους τρόπους με τον οποίο μπορεί να γίνει η μετάθεση των μέσων παραγωγής είναι η φορολογία, έμμεση και άμεση. Η φορολογία αποτελεί βασικό στοιχείο κυριαρχίας των χωρών, οι οποίες χρησιμοποιούν τα φορολογικά έσοδα για την υλοποίηση των διαφόρων πολιτικών τους, τη ρύθμιση της οικονομίας, την προώθηση των επενδύσεων και τον επηρεασμό της συμπεριφοράς των καταναλωτών. Εκτός αυτών, η φορολογία αποτελεί παράγοντα που κατευθύνει τις επιχειρησιακές αποφάσεις και μεθόδους οργάνωσης των οικονομικών φορέων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	2
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο – Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ	6
1.1 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	6
1.2 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	13
1.3 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΦΟΡΩΝ	16
1.4 ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ	17
1.5 ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ	18
1.6 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΦΟΡΩΝ.....	19
1.7 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ – ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ	20
1.8 ΚΑΝΟΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	21
1.9 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο – ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.....	24
2.1 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	24
2.2 Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	25
2.3 ΟΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	25
2.4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	26
2.5 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	27
2.6 ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	28
2.7 ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	29
2.8 ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	29
2.8.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ.....	29
2.10 ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ.....	30
2.11 ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΩΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο – ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	36
3.1 ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	36
3.2 ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΩΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	39
3.3 Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	40
3.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ	41
3.5 INTERNET ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	43

3.6 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ.....	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο – TAXISNET	48
4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	48
4.2 ΟΡΙΣΜΟΣ	50
4.3 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ Γ.Γ.Π.Σ.	51
4.3.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ Γ.Γ.Π.Σ.	52
4.4 ΟΜΑΔΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	54
4.4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	54
4.4.2 ΣΥΣΤΗΜΑ TAXISNET.....	54
4.5 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	59
4.6 ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΥΛΗ ΤΗΣ Γ.Γ.Π.Σ.....	59
4.6.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	59
4.6.2 ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	60
4.7 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΧΡΗΣΤΩΝ (HELP-DESK)	63
4.7.1 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	64
4.8 TAXIS ΚΑΙ TAXISNET	65
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	67
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	69

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο αριθμός των ανθρώπων στην Ελλάδα αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο που είναι μέλη της κοινωνίας του Internet ανέρχεται σε εκατομμύρια. Άνθρωποι κάθε ηλικίας, μορφωτικού επιπέδου και κοινωνικό – οικονομικής κατάστασης, χρησιμοποιούν καθημερινά το διαδίκτυο για να ενημερωθούν, να ψυχαγωγηθούν, να επικοινωνήσουν με άλλους ανθρώπους, να συνδιαλλαχθούν ή ακόμα και να δράσουν επιχειρηματικά.

Σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η μελέτη και η ανάλυση του φορολογικού πλαισίου των νομικών προσώπων και του διαδικτύου. Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας μας αναλύεται η έννοια της φορολόγησης, δίνοντας πληροφορίες τόσο για τη φορολόγηση στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζουμε τα νομικά πρόσωπα, καθώς είναι μία ομάδα φορολογούμενων όχι και τόσο γνωστή στο ευρύ κοινό. Στη συνέχεια περιγράφουμε το διαδίκτυο, την εξέλιξή του, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα που έχει καθώς και το ηλεκτρονικό εμπόριο. Έπειτα ακολουθεί η αναλυτική παρουσίαση του ηλεκτρονικού φορολογικού συστήματος παρουσιάζοντας με κάθε λεπτομέρεια τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται αλλά και τις δυνατότητες του συστήματος.

Τέλος, ακολουθούν τα συμπεράσματα και οι προτάσεις μας στις οποίες καταλήξαμε έπειτα από την έρευνα μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο – Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

1.1 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το φορολογικό σύστημα στην Ελλάδα εντάσσεται στο ευρύτερο νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο δεσμεύει τα κράτη – μέλη ως προς την υιοθέτηση συγκεκριμένων πρακτικών, ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση ενός ενιαίου κώδικα δεοντολογίας. (Αγγελόπουλος, 2010)

Οι συντελεστές φορολογίας των επιχειρηματικών κερδών, αποτελούν και αυτοί ένα πεδίο ενθάρρυνσης ή αποθάρρυνσης – και πολλές φορές ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών – για τη σύσταση και λειτουργία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και γενικότερα για την ανάπτυξη. Η Ελλάδα προκειμένου να ενθαρρύνει το περιβάλλον για την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, έχει μειώσει το φορολογικό συντελεστή για τις Α.Ε. και ΕΠΕ κατά 15 μονάδες – από 40% σε 25% - από το 2000 έως σήμερα ενώ κατά 5 μονάδες – από 25% σε 20% - έχει μειωθεί και ο συντελεστής για τις υπόλοιπες μορφές εταιριών από το 2004 έως και σήμερα.

Αν και υπάρχουν χώρες με πολύ χαμηλότερους συντελεστές – όπως η Κύπρος και η Βουλγαρία που έχουν και τους χαμηλότερους συντελεστές στην Ευρώπη (10%) – η Ελλάδα φαίνεται να βρίσκεται στο μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχοντας μια από τις μεγαλύτερες μειώσεις για τα προαναφερθέντα έτη. Άλλωστε ο χαμηλός φορολογικός συντελεστής δεν αποτελεί πανάκεια για την επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη, αφού για παράδειγμα η Ιταλία που είναι μια χώρα που έχει από τους υψηλότερους συντελεστές είναι ταυτόχρονα και η χώρα με το μεγαλύτερο αριθμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων και από την άλλη η Ιρλανδία που μείωσε από το 1993 μέχρι σήμερα το φορολογικό της συντελεστή από 40% σε 12,5%, και πέτυχε σε αυτό το διάστημα ετήσιους ρυθμούς ανάπτυξης έως και 12% - προβάλλοντας δικαίως το «Ιρλανδικό θαύμα» ως παράδειγμα στο δρόμο για την ανάπτυξη – σήμερα παρουσιάζει ρυθμούς ανάπτυξης της τάξης του 2,5%.

Υπάρχουν δύο βασικές κατηγορίες φόρων που επιβάλλονται στα νομικά πρόσωπα:

- ❖ Οι φόροι κατά τη σύσταση της εταιρίας, όπου η φορολόγηση επιβάλλεται κατά τη σύσταση, τη μετατροπή ή τη συγχώνευση του κεφαλαίου, ως «φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου».

- ❖ Οι φόροι κατά τη λειτουργία της επιχείρησης, οι οποίοι αναφέρονται στην άμεση φορολόγηση επί των συνολικών καθαρών κερδών.

(www.morax.gr)

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) κυριαρχούν στην ελληνική οικονομία, αντιπροσωπεύοντας το 72% της προστιθέμενης αξίας και το 86% της απασχόλησης. Η αναλογία αυτή είναι σημαντικά μεγαλύτερη απ' ό τι για το υπόλοιπο της ΕΕ (58% και 67% αντίστοιχα). Οι ελληνικές ΜΜΕ βασίζονται στις πολύ μικρές εταιρείες περισσότερο από την πλειονότητα των υπόλοιπων ευρωπαϊκών χωρών. Παρότι οι ΜΜΕ είναι ήσσονος σημασίας, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν περίπου το 46% της προστιθέμενης αξίας που παράγεται (μέσος όρος της ΕΕ: 37%). Επίσης, παρέχουν το 64% του συνόλου των θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ στην επιχειρηματική οικονομία. Το ποσοστό αυτό είναι κατά 21 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερο στην ΕΕ. Οι ΜΜΕ παρέχουν το 80% του συνόλου των θέσεων εργασίας στον μεταποιητικό τομέα, σχεδόν το 95% στον τομέα των κατασκευών και περίπου το 90% στον τομέα του χονδρικού και του λιανικού εμπορίου. Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία είναι πολύ πάνω από τον μέσο όρο της ΕΕ, ιδίως στον μεταποιητικό τομέα και στους τομείς του χονδρικού και λιανικού εμπορίου.

Το 2013, με το πραγματικό ΑΕΠ να εκτιμάται ότι είναι σχεδόν 23% κάτω από τα επίπεδα του 2008, οι ελληνικές ΜΜΕ έχουν πληγεί περισσότερο από τις αρνητικές συνέπειες της οικονομικής κρίσης των τελευταίων ετών. Κατά την εν λόγω περίοδο, η απασχόληση στις ΜΜΕ μειώθηκε κατά 27%, ή περισσότερο από 630.000 άτομα. Σχεδόν μία στις τέσσερις ΜΜΕ (πάνω από 205.000) που υπήρχε το 2008 έκλεισαν, μειώνοντας τον συνολικό όγκο της επιχειρηματικής δραστηριότητας, μετρήσιμης σε προστιθέμενη αξία, κατά το ένα τρίτο των επιπέδων του 2008. Ενώ η καθοδική τάση επιβραδύνθηκε το 2013, δεν έχει αντιστραφεί ακόμη πλήρως. Σύμφωνα με την έρευνα του Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών, Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ), το 75,4% των μικρών επιχειρήσεων δήλωσαν ότι η κατάσταση επιδεινώθηκε το 2013. Ο κύκλος εργασιών του 75,8% από αυτές μειώθηκε. Οι επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις είναι οι πλέον θιγόμενες. Η μέση μείωση του κύκλου εργασιών για το πρώτο εξάμηνο του 2013 ήταν της τάξης του 27,3%.

Σύμφωνα με την έρευνα, τα βασικά προβλήματα για τις ΜΜΕ είναι η ανεπαρκής ρευστότητα (61,6%), η υψηλή φορολογία (56,4%) και η χαμηλή καταναλωτική ζήτηση (46,8%), με το μεγαλύτερο πρόβλημα για την επιβίωση των ελληνικών ΜΜΕ να είναι η ρευστότητα. Αυτό συνάδει με το γεγονός ότι περίπου το 51,4% των ΜΜΕ δυσκολεύονται να πληρώσουν εγκαίρως τους εργαζόμενους τους. Οι εκθέσεις του ελληνικού Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας το επιβεβαιώνουν. Περισσότερο από τις μισές ελληνικές ΜΜΕ (50,5%) έχουν μειώσει τον αριθμό των ωρών ή ημερών εργασίας για ορισμένους από τους εργαζόμενους. Σε σύγκριση με τον Ιανουάριο του 2013 (43,6%), τον Ιούνιο του 2013 το 49,3% των ΜΜΕ ανέφερε επίσης ότι υποχρεώθηκε να μειώσει τους μισθούς των εργαζομένων.

Ο τομέας των κατασκευών έχει πληγεί περισσότερο από την οικονομική ύφεση, αντιπροσωπεύοντας περίπου το ένα τρίτο της συνολικής απώλειας θέσεων απασχόλησης στις ΜΜΕ. Από τους 337.000 υπαλλήλους το 2008, ο αριθμός τους μειώθηκε σε 140.000 μόνο, μια μείωση 58%. Ο αριθμός των ΜΜΕ στον τομέα των κατασκευών και ο συνδυασμένος κύκλος εργασιών τους μειώθηκε στο μισό κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου. Αυτό πιστοποιεί και η μείωση των κατασκευαστικών αδειών κάθε χρόνο: - 11,1% (2010), -28,5% (2011) και -36,7% (2012). Ο δείκτης κατασκευών (συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων και των έργων πολιτικού μηχανικού) δείχνει μείωση κατά 29,2% το 2010, 28,1% το 2011, 26,1% το 2012 και 19,0% το 2013. Μολονότι από την κρίση δεν γλίτωσαν ούτε οι μεγάλες επιχειρήσεις, είχαν καλύτερες επιδόσεις από ό,τι οι ΜΜΕ. Η προστιθέμενη αξία τους μειώθηκε κατά 40% και η απασχόληση κατά 43%. Αυτό συνέβη επειδή εκτόπισαν τις ΜΜΕ από την αγορά, αναλαμβάνοντας μικρότερα κατασκευαστικά έργα λόγω της μείωσης του αριθμού των μεγάλων δημοσίων συμβάσεων που ανατίθενται. Η απασχόληση στον τομέα της μεταποίησης μειώθηκε κατά 29%, ή περισσότερο από 100.000 άτομα. Ο αριθμός ΜΜΕ στον μεταποιητικό τομέα συρρικνώθηκε κατά 20% και η προστιθέμενη αξία τους κατά 23%. Οι μεγάλες επιχειρήσεις στον εν λόγω τομέα δεν παρουσιάζουν καλύτερες επιδόσεις από τις ΜΜΕ. Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις, η προστιθέμενη αξία τους μειώθηκε κατά 35% και η απασχόληση κατά 27%. Άλλοι τομείς που επλήγησαν ιδιαίτερα σφοδρά περιλαμβάνουν το χονδρικό και το λιανικό εμπόριο, την επισκευή αυτοκινήτων και μοτοσικλετών, τα ακίνητα, τις υπηρεσίες παροχής καταλύματος και τις υπηρεσίες εστίασης. Υπάρχουν μόνο δύο τομείς, και οι δύο περιορισμένης συμμετοχής στην ελληνική οικονομία, στους

οποίους οι ΜΜΕ κατάφεραν να επεκταθούν. Αυτοί είναι τα ορυχεία και λατομεία, η παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης.

Η σοβαρή ύφεση επηρέασε την ικανότητα επιβίωσης των επιχειρήσεων. Σύμφωνα με έρευνα που διενεργήθηκε για λογαριασμό της ΓΣΕΒΕΕ, πάνω από οι μισές απειλούνται με κλείσιμο στο εγγύς μέλλον. Σύμφωνα με το Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων, συνολικά 40.000 ΜΜΕ αναμενόταν να κλείσουν το δεύτερο εξάμηνο του 2013. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν επίσης ότι κατά το πρώτο εξάμηνο του 2013 χάθηκαν 56.000 θέσεις εργασίας, λιγότερες από τις προβλεπόμενες 61.000. Για το δεύτερο εξάμηνο του έτους είχε προβλεφθεί απώλεια 45.000 θέσεων εργασίας. Στοιχεία από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο δείχνουν ότι 39.441 επιχειρήσεις καταχωρίστηκαν μεταξύ Οκτωβρίου 2012 και Οκτωβρίου 2013, ενώ 32.407 έκλεισαν κατά την περίοδο αυτή, πράγμα το οποίο σημαίνει θετικό καθαρό αποτέλεσμα 7.034 επιχειρήσεων. Ωστόσο, οι περισσότερες από αυτές τις επιχειρήσεις ήταν ατομικές επιχειρήσεις χωρίς μισθωτούς, αντιπροσωπεύοντας το 74,7% του συνόλου των επιχειρήσεων που συστάθηκαν. Αυτό θα μπορούσε επίσης να σημαίνει ότι η έναρξη μιας επιχείρησης ενδέχεται να είναι ο μόνος τρόπος για πολλούς προκειμένου να εξέλθουν από την ανεργία και να αποφύγουν τη φτώχεια. Τούτου λεχθέντος, η στάση των Ελλήνων στην επιχειρηματικότητα έχει αλλάξει.

Το 2012 το 12,9% των Ελλήνων δήλωσαν ότι έβλεπαν επιχειρηματικές ευκαιρίες μέσα τους επόμενους έξι μήνες, ενώ το ίδιο ποσοστό το 2011 ήταν 10,9%. Από τα πρώτα στοιχεία για το 2014 και 2015 δεν προκύπτει σημαντική αντιστροφή των τάσεων για τις ΜΜΕ. Αντιθέτως, η οικονομική κρίση μπορεί να συνεχιστεί για τις ΜΜΕ, αν και σε μικρότερο βαθμό. Η συνολική απασχόληση στις ΜΜΕ αναμένεται να μειωθεί κατά ακόμη 106.000 άτομα, φτάνοντας τα 1.651.000 άτομα το 2015. Ο αριθμός των ΜΜΕ μπορεί να μειωθεί κατά 40.000 φτάνοντας τις 614.000 το 2015, ενώ μπορεί επίσης να μειωθεί και η προστιθέμενη αξία τους. Ωστόσο, ορισμένες ευνοϊκές μακροοικονομικές συνθήκες μπορεί να βοηθήσουν να μετριαστούν αυτές οι τάσεις. Η τελευταία μελέτη του Ιδρύματος Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών για την ελληνική οικονομία διαπίστωσε ορισμένες ενδείξεις σταθεροποίησης για το 2014. Η ύφεση αναμένεται να σταματήσει και το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί κατά περίπου 0,6%. Η μείωση του ποσοστού της ιδιωτικής κατανάλωσης αναμένεται να επιβραδυνθεί στο -2%. Ο δημόσιος τομέας αναμένεται να συμβάλει περισσότερο στις

επενδύσεις από ό,τι το 2013. Τέταρτον, οι επενδύσεις αναμένεται επίσης να αυξηθούν χάρη στη βελτίωση της κεφαλαιακής επάρκειας των ελληνικών τραπεζών μετά την ανακεφαλαιοποίηση, βελτίωση η οποία αντανακλάται στα σχετικά χαμηλότερα επιτόκια δανεισμού προς τις ΜΜΕ. Οι επενδύσεις αναμένεται ως εκ τούτου να αυξηθούν το 2014, με παράλληλη αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών. Δεδομένων των θετικών προσδοκιών και των πιο πρόσφατων εργασιακών μεταρρυθμίσεων με στόχο να καταστεί ελαστικότερη η αγορά εργασίας, η ανεργία αναμένεται να μειωθεί στο 26%, δηλαδή κάτω από το 27,4% που ήταν το 2013.

Οι νόμοι 4172/2013, 4110/2013 και 4174/2013 μειώνουν ή καταργούν αρκετές φοροαπαλλαγές, π.χ. το κατώτατο όριο για το μη φορολογήσιμο εισόδημα. Συνολικά, ωστόσο, οι ελληνικές ΜΜΕ εξακολουθούν να είναι περισσότερο αβέβαιες παρά σίγουρες για το μέλλον. Τα αποτελέσματα της έρευνας του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ για το δεύτερο εξάμηνο του 2013 δείχνουν ότι η πλειονότητα των επιχειρήσεων είχε αρνητικές προσδοκίες για το μέλλον. Είναι η πρώτη φορά από το 2011 που υπάρχει αύξηση των αρνητικών προσδοκιών για το μέλλον.

Η Ελλάδα συλλέγει τους λιγότερους φόρους στην Ευρώπη των 27 και μάλιστα με έναν ιδιαίτερα ανορθολογικό αντιαναπτυξιακό και κοινωνικά άδικο τρόπο. Αποδεικνύεται με άλλα λόγια ότι το φορολογικό μας σύστημα έχει μια ριζική αναδιανεμητική διάσταση, αλλά βρίσκεται προς την εντελώς αντίθετη κατεύθυνση. Αδιαμφισβήτητα, η φορολογική μεταρρύθμιση αποτελεί βασικό πυλώνα μιας νέας οικονομικής πολιτικής. Τόσο γιατί είναι προϋπόθεση της κάθε προσπάθειας δημοσιονομικής εξυγίανσης, αλλά και γιατί μπορεί να αποτελέσει βασική συνιστώσα μιας κοινωνικής πολιτικής, σε περίπτωση βεβαίως που αντιστραφούν οι προαναφερόμενες στρεβλώσεις του υφιστάμενου συστήματος. Πέρα από το γενικές αρχές που πρέπει να χαρακτηρίζουν τη φορολογική μεταρρύθμιση των επόμενων χρόνων, απαιτείται ένα ενιαίο, κοινωνικά δίκαιο, διάφανο και απλό, σύγχρονο και αναπτυξιακό φορολογικό σύστημα από το οποίο θα προκύπτουν οι ακόλουθες, διαδικαστικού χαρακτήρα, αναγκαιότητες:

1. Καθορισμός ενός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος για την ολοκλήρωση και τη λειτουργία μιας πλήρους μηχανοργάνωσης. Να τελειώσει η συρροή φορολογουμένων στις υπηρεσίες: η ηλεκτρονική υποβολή των όποιων φορολογικών δηλώσεων πρέπει να γενικευθεί και να πάψει η περιβαλλοντική,

κοστολογική μαζική εκτύπωση και διακίνηση φορολογικών εντύπων. Να τελειώσει η ανούσια «βιομηχανία πιστοποιητικών»: χρήζει η καθιέρωση μιας αμφίδρομης, ηλεκτρονικά ελεγχόμενης πρόσβασης στις βάσεις δεδομένων των δημόσιων υπηρεσιών – ΔΥΟ και άλλων – ώστε τα όποια δικαιολογητικά και πιστοποιήσεις να προκύπτουν μέσα από την άμεση συνεργασία δημοσίων υπαλλήλων. Τεχνικές και οργανωτικές λύσεις υπάρχουν: μένει η τόλμη της εφαρμογής τους.

2. Άμεσα συναφές με το προηγούμενο σημείο είναι η ενίσχυση της ελεγκτικής δραστηριότητας των ΔΟΥ. Εκκρεμεί η ολοκλήρωση του νέου ελεγκτικού προγράμματος «ΕΛΕΓΞΙΣ», με σκοπό τις συνεχείς αυτοματοποιημένες διασταυρώσεις, η θεσμική οργάνωση του πλαισίου των ηλεκτρονικών συναλλαγών, η δημιουργία ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε νομικό και φυσικό πρόσωπο (συμπεριλαμβανομένων των εφοριακών) και η δημοσιοποίηση όλων των σχετικών αποφάσεων της υπηρεσίας.
3. Επιπλέον πρέπει να σταματήσει η διαδικασία της «περαίωσης»: πρέπει να σταματήσει η «επικρότηση» της φοροδιαφυγής και που «τιμωρήθηκαν» οι ειλικρινείς επαγγελματίες. Υπάρχει τρόπος ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας των ελεγκτικών μηχανισμών, ακόμη και για προηγούμενες χρήσεις. Μάλιστα, αν οι προαναφερόμενες διαδικαστικές βελτιώσεις ελαφρύνουν τις υπηρεσίες και τους υπαλλήλους από το βάρος της ανούσιας καθημερινότητας των γραφειοκρατικών διεκπεραιώσεων, τότε αυτοί μπορούν να επικεντρωθούν στο ουσιαστικό τους καθήκον: τη διασταύρωση και τον έλεγχο με τα ηλεκτρονικά μέσα.
4. Τέλος, απαιτείται μια ριζική διαρθρωτική αλλαγή στη δομή της φορολογίας των εισοδημάτων: η εφαρμογή των πόθεν έσχες εκ των προτέρων.

Η φορολογική συνείδηση των κεντροευρωπαϊκών κοινωνιών δεν βασίζεται μόνο στην πράγματι ανεπτυγμένη πεποίθηση του πολίτη ότι οι εισφορές του στο δημόσιο προϋπολογισμό χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη του κράτους και του επιστρέφονται σε παροχή υπηρεσιών. Εξίσου σημαντική είναι η ανάγκη του να δηλώσει το εισόδημά του προκειμένου να κατοχυρώσει «αγοραστικό δικαίωμα».

Η διεκπεραίωση κάθε συναλλαγής επενδυτικού χαρακτήρα, αγοράς ακινήτων και / ή διαρκών καταναλωτικών αγαθών προαπαιτεί την παρουσίαση επαρκών εισοδημάτων από προηγούμενες χρήσεις. Προφανώς η αποτελεσματική λειτουργία ενός τέτοιου

συστήματος προϋποθέτει την ολοκλήρωση της πλήρους μηχανογράφησης και την ηλεκτρονική διασύνδεση βάσεων δεδομένων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και λειτουργιών, ζητούμενα δηλαδή που αναφέρθηκαν στα προηγούμενα σημεία και θα επιτευχθούν μέσω του ηλεκτρονικού φορολογικού συστήματος (Ζαρωτιάδης, 2010).

Μία από τις εναλλακτικές πολιτικές επικεντρώνεται σε 3 τομείς: φορολογικό, αναπτυξιακό και θεσμικό. Συνίσταται από σημαντικές μεταρρυθμίσεις που ενέχουν ρήξεις με νοοτροπίες και αναπτυξιακά πρότυπα, αλλά προσβλέπουν σε ένα νέο όραμα. Πρώτον, είναι αναγκαία η σύσταση των Φορολογικών Δικαστηρίων, τα οποία θα είναι τα μόνα αρμόδια για να εξετάσουν φορολογικές περιπτώσεις που εμπίπτουν στην αρχή του ποινικού αδικήματος ή της προσφυγής των πολιτών για «φορολογική αδικία». Ακόμη, τα υπό σύσταση Φορολογικά Δικαστήρια θα έχουν ένα σταθερό φορολογικό νόμο για τη διαιτησία ή την επιβολή κυρώσεων. Δεύτερον, η υποβολή των φορολογικών δηλώσεων θα γίνεται με την ηλεκτρονική μέθοδο. Κανένας έφορος ή υπάλληλος της εφορίας δεν θα έχει το δικαίωμα της φυσικής επαφής με τους φορολογουμένους. Μόνον η Ανεξάρτητη Δημοσιονομική Αρχή θα έχει το δικαίωμα και την υποχρέωση να ενημερώνει τον φορολογούμενο για εκκρεμότητες, την περίοδο την πρόκειται να τακτοποιήσει τους, και την απόφασή της να υποβάλει την εκκρεμούσα περίπτωση στο φορολογικό δικαστήριο. Με αυτό τον τρόπο θα μειωθούν και οι παράνομες δΟΣΟΛΗΨΙΕΣ μεταξύ των υπαλλήλων και των πολιτών (Καραβέλης, 2011).

1.2 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Η φορολογία αποτελεί βασικό στοιχείο της κυριαρχίας των χωρών, εφόσον οι κυβερνήσεις δε θα ήταν σε θέση να εφαρμόσουν τις πολιτικές τους χωρίς να τους κατάλληλους χρηματικούς πόρους. Αποτελεί επίσης μέσο ρύθμισης της οικονομίας πρόσφορο να επηρεάσει την κατανάλωση, προωθεί την αποταμίευση και κατευθύνει τις μεθόδους οργάνωσης των επιχειρήσεων. Η φορολογική πολιτική έχει συνεπώς σημαντικό ρόλο σε όλα τα κράτη μέλη και ο τρόπος άσκησής της σ' ένα από αυτά έχει αντίκτυπο όχι μόνο στην ίδια τη χώρα αλλά επίσης και στις γειτονικές. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία χαρακτηρίζεται από την ενιαία αγορά, προέχει τα κράτη μέλη να συνεργάζονται και όχι να οδεύουν σε αντίθετες κατευθύνσεις όσον αφορά τις φορολογικές τους πολιτικές.

Για την προετοιμασία της εσωτερικής αγοράς χρειάστηκε συνεπώς η θέσπιση ενός συστήματος φορολόγησης της κατανάλωσης, με τον πλέον ουδέτερο δυνατό τρόπο. Πράγματι, κατά την εξαγωγή εμπορευμάτων από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, όταν χορηγούνταν επιστροφές φόρων μεγαλύτερες από τα καταβληθέντα ποσά, αυτές ισοδυναμούσαν με εξαγωγικές επιδοτήσεις. Για το λόγο αυτό η Κοινότητα εισήγαγε το φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.), έστω και αν εκείνη την εποχή τα κράτη μέλη είχαν τη δυνατότητα να καθορίσουν τους συντελεστές κατά βούληση.

Με την πραγματοποίηση της εσωτερικής αγοράς και με τη δυνατότητα που είχαν πλέον οι καταναλωτές να αγοράζουν εμπορεύματα στο κράτος μέλος της αρεσκείας τους και να τα εισαγάγουν στη χώρα τους χωρίς έλεγχο στα σύνορα, οι διαφορές μεταξύ συντελεστών φορολογίας στα προϊόντα είχαν ως αποτέλεσμα την εκτροπή του εμπορίου σε ορισμένες περιπτώσεις. Η στρέβλωση αυτή του ανταγωνισμού κατά την παραγωγή και τη διανομή έχει επίσης και κοινωνικό αντίκτυπο.

Μετά την ολοκλήρωση της νομισματικής και οικονομικής ένωσης και την ύπαρξη της ενιαίας αγοράς, η ευρωπαϊκή κοινότητα¹ επιδιώκει να καλύψει νέους στόχους που αφορούν την φορολογία ανάμεσα στα κράτη μέλη. Οι στόχοι αυτοί αναφέρονται σε γενικά θέματα για την φορολογία, αφού το φορολογικό σύστημα κάθε κράτους

---

¹ http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/policies/tax/article_7321_el.html

αποφασίζεται από τις κυβερνήσεις των κρατών, αν και επιδιώκεται η φορολογική εναρμόνιση των χωρών της κοινότητας². Οι στόχοι αφορούν:

1. Την αποτροπή των δυσμενών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό από την ύπαρξη διαφορετικών συντελεστών, στα κράτη μέλη, στην έμμεση φορολογία, όπως ΦΠΑ και ειδικών φόρων κατανάλωσης, κλπ.
2. Την αποφυγή της φοροδιαφυγής και της διπλής φορολογίας στους πολίτες (φυσικά ή νομικά πρόσωπα) της κοινότητας, μέσα από την σύναψη διμερών συμφωνιών μεταξύ των κρατών μελών.
3. Μέσα από την φορολογική εναρμόνιση επιδιώκεται η αποφυγή του φορολογικού ανταγωνισμού, δηλαδή της μετακίνησης των επιχειρήσεων εντός ³της κοινότητας για την εξεύρεση ευνοϊκότερων φορολογικών καθεστώτων, αφού μπορεί να στρεβλώσουν τις φορολογικές δομές των κρατών.
4. Την επίτευξη ισοσκελισμένων προϋπολογισμών από τα κράτη μέλη, δηλαδή να μην παρουσιάζουν δημοσιονομικό έλλειμμα ανώτερο του 3% του ΑΕΠ για την διατήρηση του πληθωρισμού σε σταθερά επίπεδα.

(http://www.inegsee.gr/sitefiles/studies/EKTHESH_12.pdf)

Η ανάγκη συνεργασίας δεν ήταν τόσο εμφανής στην περίπτωση της άμεσης φορολογίας. Ωστόσο, ορισμένα άτομα έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν να κατοικήσουν και να εργαστούν σε άλλο κράτος για να πληρώνουν λιγότερους φόρους, ενώ οι εταιρίες μπορούν να μειώσουν τους φόρους τους με αποτέλεσμα να σημειωθεί ανταγωνισμός μεταξύ κρατών για την είσπραξη των φόρων μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων.

Στο μέλλον, η φορολογική πολιτική της Ευρωπαϊκή Ένωσης θα είναι σε θέση να ορίσει νέες προτεραιότητες, αλλά η ουσία της θα παραμείνει η ίδια: να εξασφαλίζει ότι οι φορολογικές πολιτικές των κρατών μελών δε θα έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στα άλλα κράτη μέλη και ότι θα διασφαλιστούν τα κυρίαρχα δικαιώματα των πολιτών και των αντιπροσώπων τους με την ανάληψη κοινής δράσης.

Κατά καιρούς έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές μελέτες και έρευνες σχετικά με τον εντοπισμό των διαφορών των φορολογικών συστημάτων σε σχέση με τους φορολογικούς συντελεστές, τις παρεχόμενες υπηρεσίες και τα πληροφοριακά

---

² [Http://www.inegsee.gr/sitefiles/studies/EKTHESH_12.pdf](http://www.inegsee.gr/sitefiles/studies/EKTHESH_12.pdf)

³ [Http://www.inegsee.gr/sitefiles/studies/EKTHESH_12.pdf](http://www.inegsee.gr/sitefiles/studies/EKTHESH_12.pdf)

συστήματα καθώς και με τη φοροδιαφυγή και τον έλεγχο. Οι Λεβέντη Χρύσα, Ματζαγάνης Μάνος και Φλεβοτόμου Μαρία (2013) προσπάθησαν με την έρευνά τους να παρουσιάσουν την προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης συγκρίνοντας ένα μεγάλο δείγμα δεδομένων που αφορούν τη φορολογία εισοδήματος στην Ελλάδα με τα αντίστοιχα εισοδήματα της Ευρώπης.

Η Kristjana Jace (2013) με την εμπειρική έρευνα που πραγματοποίησε προσπάθησε να μελετήσει την αύξηση της φοροδιαφυγής τόσο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και σε Ελληνικό. Κάνοντας ανάλυση του φορολογικού συστήματος της χώρας μας αλλά και στα κίνητρα που οδηγούν τις επιχειρήσεις στη φοροδιαφυγή μέσω μίας εκτεταμένης έρευνας σε ένα ευρύ δείγμα επιχειρήσεων οδηγείται σε κάποια πολύ ενδιαφέροντα συμπεράσματα για το ύψος της φοροδιαφυγής που επικρατεί στην Ελλάδα και ποια είναι τα εταιρικά χαρακτηριστικά με τα οποία συνδέεται τονίζοντας πως το ύψος του γενικού συνόλου του ενεργητικού επηρεάζει αρνητικά το ύψος της φοροδιαφυγής.

Ο Κουγέας Βασίλης (2012) μελετώντας σε βάθος τη φορολογική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά κυρίως και την άρνηση τους στην άμεση προσαρμογή στις μεταβολές των φορολογικών συστημάτων και της φορολογικής νομοθεσίας διαπιστώνει την ανάπτυξη του φορολογικού ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών. Σύμφωνα με τα όσα γράφει το αποτέλεσμα του φορολογικού ανταγωνισμού ήταν να τεθεί ως πρωταρχικός στόχος για τους επενδυτές η φοροδιαφυγή και κατά συνέπεια να βρεθεί ο τρόπος αποφυγής και μείωσης του φαινομένου αυτού μέσω νομοθεσίας που να αφορά και να τηρεί ολόκληρη η Κοινότητα. Με την εφαρμογή όμως της κατάλληλης νομοθεσίας που εφαρμόστηκε τόσο από τα κράτη-μέλη όσο και από τρίτες χώρες για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους μετά από εκτενή έρευνα καταλήγει στο ίδιο συμπέρασμα κάποιων θεωρητικών που υποστηρίζουν ότι είναι αναποτελεσματική λόγω των πολλών κενών και παραλείψεων που δίνουν χώρο στους πολίτες να φοροδιαφεύγουν παρά την εφαρμογή των οδηγιών.

Πρόσφατες εμπειρικές μελέτες εστιάζουν σε θέματα κουλτούρας και φοροδιαφυγής όπως οι DeBacker και οι άλλοι (2013) μελετούν το κατά πόσο επιχειρήσεις με ιδιοκτήτες από χώρες με υψηλή διαφθορά φοροδιαφεύγουν. Ενώ ο Ape (1994) διερεύνησε τη σχέση ανάμεσα στη μη συμμόρφωση φορολογικής συμπεριφοράς και στον τύπο νομιμότητας της επιχείρησης, δείχνει της συσχέτιση των εταιριών μη φορολογικής συμμόρφωσης με τη φθορά κυβέρνησης και τις εγκληματικές ενέργειες.

Από την άλλη αναφέρεται στις θεωρητικές προσεγγίσεις που δίνουν έμφαση στη φορολογική συμμόρφωση, δείχνοντας ότι η πιθανότητα φορολογικής συμμόρφωσης είναι επιτυχής όταν οι διαφορές ανάμεσα στις επίσημες και ανεπίσημες οικονομικές καταστάσεις είναι μεγάλες, ενώ παράλληλα αποδεικνύει ότι η υπέρβαση ορίου του ανεπίσημου εισοδήματος από το φορολογικό εισόδημα είναι θετικά συσχετιζόμενο με τις διευθετήσεις φορολογικού ελέγχου.

1.3 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΦΟΡΩΝ

Φόρος είναι το ποσό των χρημάτων που ο φορολογούμενος καλείται να καταβάλλει προς το κράτος ανάλογα με τις ενέργειες που κάνει και έχουν οικονομικό περιεχόμενο. Η έννοια του φόρου είναι πολύμορφη και πολυσύνθετη (Σελλάς, 1989). Όλες οι πλευρές του φόρου πρέπει να ερευνώνται για τον επιστημονικό προσδιορισμό του όρου, δηλαδή η οικονομική, κοινωνική, πολιτική, διοικητική και νομική διάταξη. Συγκεκριμένα, ο φόρος είναι «σαφώς καθορισμένη διάταξη και χωρίς ειδικό αντάλλαγμα, είναι η εισφορά των πολιτών προς το κράτος για την κάλυψη των δημοσίων αναγκών, στις οποίες περιλαμβάνονται κοινωνικοπολιτικοί και οικονομικοί σκοποί» (Σελλάς, 1989).

Για να μπορούν να διαθέτουν οι δημόσιοι φορείς τα δημόσια αγαθά δωρεάν στους πολίτες, όπως επίσης και να καλύπτουν τις διάφορες άλλες δαπάνες τους, χρειάζονται πόρους, τους οποίους δεν διαθέτουν, επειδή η περιουσία τους είναι περιορισμένη και δεν διαθέτουν άλλους ίδιους πόρους. Για την απόκτηση αυτών των πόρων, λοιπόν, οι δημόσιοι φορείς χρησιμοποιούν διάφορα άλλα μέσα. Ορισμένα από αυτά είναι μονομερή και έχουν συνήθως αναγκαστικό χαρακτήρα, τα μέσα αυτά δηλαδή συνεπάγονται παροχή των ιδιωτικών φορέων προς τους δημόσιους φορείς χωρίς αντίστοιχη ειδική αντιπαροχή των τελευταίων. (Γεωργακόπουλος, 1997).

1.4 ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

Ο φόρος και η επιβολή φορολογίας αποτελεί νόμιμο δικαίωμα και αξίωση του κράτους που εκτείνεται σε όλη την επικράτεια και σε όλους τους πολίτες. Αυτό το δικαίωμα το ασκούν, αλλά μετά από εξουσιοδότηση από το κράτος, και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοικήσεως δηλαδή, οι Δήμοι, άλλα για τις τοπικές ιδιαίτερα φορολογίες και τέλη.

Ο ακριβής καθορισμός της έννοιας του φόρου είναι δύσκολος, τόσο για την Οικονομική όσο και για τη Νομική επιστήμη. Η έννοια του φόρου παίρνει διαφορετική μορφή ανάλογα με την εποχή και την χώρα που αφορά, γιατί παρακολουθεί την οργάνωση και τη λειτουργία, κατά τόπο και χρόνο, όσο και τη μορφή και εξέλιξη της οικονομίας, κάθε πολιτείας.

Η εκλογή και η επιλογή των διαφόρων μορφών του φόρου στηρίζεται σε νομικούς, δημοσιονομικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς λόγους. Επιπλέον, το δικαίωμα έκτασης του κράτους για επιβολή φόρων εξαρτάται από την οικονομική του κατάσταση, γιατί το μέγεθος των δαπανών που θα ικανοποιήσει με τα ποσά των φόρων που θα εισπράξει, εξαρτάται από αυτήν. Ακόμη, το μέγεθος των δαπανών αυτών που θα καλύψει το κράτος, επηρεάζει το ύψος των εσόδων που θα επιδιώξει να πραγματοποιήσει από τους φόρους.

Η μορφή των φόρων και η διαμόρφωσή τους προσαρμόζεται στα χαρακτηριστικά και τις συνθήκες του λαού, ανταποκρινόμενη στις οικονομικές του δυνατότητες, χωρίς να εμποδίζει την ανάπτυξη και πρόοδο της οικονομίας καθώς και την εφαρμογή της φορολογικής δικαιοσύνης.

Η επιβολή του φόρου εξαρτάται από τη φορολογική πολιτική του κράτους. Ο φόρος: α) επιβάλλεται με νόμο για να εξασφαλισθούν με τα οικονομικά μέσα που θα προκόψουν από την επιβολή του, η λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών και έχει ως μέτρο τις απαραίτητες γι' αυτές δαπάνες και β) αποτελεί μέσο εξασφάλισης δίκαιης και ίσης κατανομής των δημόσιων δαπανών ανάμεσα στους πολίτες, οι οποίοι έχουν καθήκον να καταβάλλουν τη δίκαιη και ίση αυτή εισφορά προς το κράτος, όπως έχει καθοριστεί από τους Νόμους για την ικανοποίηση γενικών αναγκών του (Σελλάς, 1989).

1.5 ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

Τα βασικότερα γνωρίσματα των φόρων είναι τα εξής:

- a) αποτελούν αναγκαστικό μέσο μετάθεσης πόρων από τον ιδιωτικό στο δημόσιο τομέα
- b) αποτελούν μέσο μονομερές, δηλαδή μέσο που συνεπάγεται μόνο παροχή από τους ιδιωτικούς προς τους δημόσιους φορείς χωρίς αντίστοιχη ειδική αντιπαροχή των τελευταίων στους πρώτους.

Οι λειτουργίες των φόρων είναι πολλές. Οι κυριότερες λειτουργίες είναι: η ταμειευτική, η οικονομική και η κοινωνική λειτουργία.

1. Οι φόροι αποτελούν ένα αναγκαστικό μέσο μετάθεσης πόρων από τον ιδιωτικό στο δημόσιο τομέα, έτσι ώστε να μπορεί το κράτος να χρηματοδοτεί τις δαπάνες του και να παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν στο κοινωνικό σύνολο. Η ταμειευτική λειτουργία είναι ίσως η βασικότερη λειτουργία των φόρων, όχι όμως η μοναδική.
2. Η οικονομική λειτουργία των φόρων αναφέρεται στη χρησιμοποίηση τους ως μέσων άσκησης οικονομικής πολιτικής.
3. Η κοινωνική λειτουργία των φόρων αφορά τη χρησιμοποίηση τους ως μέσο άσκησης κοινωνικής πολιτικής, δηλαδή βελτίωσης της διανομής του εισοδήματος και του πλούτου.

(Γεωργακόπουλος, 1997)

1.6 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΦΟΡΩΝ

Οι φόροι διακρίνονται σε άμεσους και έμμεσους φόρους. Άμεσοι είναι οι φόροι που επιβάλλονται σε βάρος προσώπων αναφορικά με το αντικείμενο του φόρου με βάση το εισόδημα ή την περιουσία τους. Επομένως, άμεσοι φόροι είναι εκείνοι με τους οποίους επιβαρύνεται ο ίδιος ο φορολογούμενος. Οι άμεσοι φόροι διακρίνονται επιπλέον σε προοδευτικούς και αναλογικούς. Έμμεσοι φόροι είναι οι φόροι που επιβάλλονται στο αντικείμενο του φόρου χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το εισόδημα ή περιουσία του φορολογουμένου. Οι έμμεσοι χωρίζονται περαιτέρω σε πάγιους, πραγματικούς, προσωπικούς, ειδικούς και φόρους κατ' αξία (Τζούμας, 2009).

Η κύρια διάκριση των φόρων βασίζεται είτε στον τρόπο που εισπράττονται (διοικητική άποψη) είτε στη φύση του φορολογικού αντικειμένου (δημοσιονομική άποψη). Σύμφωνα με την πρώτη άποψη άμεσοι φόροι είναι: • Ο φόρος εισοδήματος • Ο φόρος κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών, γιατί εισπράττονται με βάση ονομαστικούς καταλόγους. (Κατά την άποψη αυτή και ο Φ.Π.Α είναι άμεσος επειδή εισπράττεται με την ίδια διαδικασία των άμεσων φόρων). Έμμεσοι φόροι είναι: • Οι δασμοί • Τα τέλη χαρτοσήμου (όπου υπάρχουν) • Οι φόροι κατανάλωσης και γενικά όσοι άλλοι εισπράττονται όχι με καταλόγους άλλα με βάση τιμολόγια.

Με τη δημοσιονομική άποψη βασικά στοιχεία για τη διάκριση των φόρων αποτελούν η επίρριψη του φόρου ή φύση του φορολογικού αντικειμένου. Κατά την άποψη αυτή, άμεσος είναι ο φόρος που επιβάλλεται σε πρόσωπο που οφείλει να τον καταβάλλει στο κράτος και έμμεσος είναι ο φόρος που επιβάλλεται σε άτομο, το οποίο όμως τελικά θα επιρρίψει σε τρίτο πρόσωπο το φόρο. Επομένως, με την άποψη αυτή άμεσοι φόροι είναι: • Ο φόρος εισοδήματος • Ο φόρος κεφαλαίου και έμμεσοι φόροι είναι: • Οι δασμοί • Οι φόροι κατανάλωσης • Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α) (Γκίνογλου, 2004).

1.7 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ – ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΑΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ

Τα κυριότερα πλεονεκτήματα των άμεσων φόρων είναι:

- Δικαιότεροι
- Σταθερότητα απόδοσης
- Μικρό κόστος είσπραξης
- Ακριβής γνώση ποσών από τους φορολογούμενους

Μειονεκτήματα των άμεσων φόρων είναι:

- Δεν έχουν άμεση απόδοση
- Ευνοούν τη φοροδιαφυγή
- Δυσκολότερη διαδικασία είσπραξης

Βασικότερα πλεονεκτήματα έμμεσων φόρων είναι:

- Εύκολη είσπραξη
- Ευκολότερη καταβολή
- Δυσκολότερη φοροδιαφυγή

Μειονεκτήματα των έμμεσων φόρων είναι:

- Αβέβαιη είσπραξη σε περιόδους οικονομικών κρίσεων και αστάθεια σε τέτοιες περιόδους
- Όταν έχουμε ζήτηση ειδών πάλι η είσπραξη του φόρου είναι αβέβαιη.

Γενικά, για κάθε κυβέρνηση αποτελεί μεγάλο πρόβλημα η σχέση ανάμεσα στους άμεσους και έμμεσους φόρους, επειδή συνήθως μεγαλύτεροι άμεσοι φόροι δείχνουν μεγαλύτερο επίπεδο ανάπτυξης, ενώ το αντίθετο συμβαίνει για μεγαλύτερους έμμεσους φόρους που δείχνουν αναπτυσσόμενα ή και υποανάπτυκτα κράτη (Γκίνογλου, 2004).

1.8 ΚΑΝΟΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Η φορολογία στα κράτη επιβάλλεται με βάση ορισμένους κανόνες που είναι αναγνωρίσιμοι διεθνώς και αποτελούν το συνδυασμό της επιστήμης και της πείρας. Μερικοί από τους κανόνες-αρχές είναι: • αρχές δικαιοσύνης • αρχές ταμειευτικές • αρχές διοικητικές • αρχές οικονομικές

Οι αρχές αυτές άσκησαν μεγάλη επίδραση στις κυβερνήσεις των κρατών, όμως η ανάπτυξη της οικονομίας των κρατών επέβαλε τη συμπλήρωσή τους για να μπορούν να ανταποκριθούν στις νέες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, όπως τηλεπικοινωνιακή ανάπτυξη, ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων κ.α.

Οι σημαντικότεροι κανόνες είναι οι εξής:

- 1ος Κανόνας Φορολογικής Δικαιοσύνης Και Ισότητας: οι φορολογούμενοι πρέπει να εισφέρουν στις δαπάνες του κράτους ανάλογα με το εισόδημα που αποκτούν.
- 2ος Κανόνας της Βεβαιότητας του Φόρου: ο φόρος να είναι βέβαιος και όχι αυθαίρετος. Ο χρόνος και ο τρόπος πληρωμής του φόρου καθώς και το πληρωτέο ποσό του πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένα για να μην "αφήνεται" ο φορολογούμενος στη διάθεση του δημόσιου υπαλλήλου (εισπράκτορα).
- 3ος Κανόνας της Προσφοράς ή Καταλληλότητας του Φόρου: ο φόρος πρέπει να επιβάλλεται σε χρόνο και με τρόπο που να είναι οι πιο κατάλληλοι για τον φορολογούμενο.
- 4ος Κανόνας της Οικονομικότητας του Φόρου: ο φόρος πρέπει να επιβάλλεται σύμφωνα με την οικονομική αρχή, δηλαδή με τέτοιο τρόπο ώστε η διαφορά μεταξύ του φόρου που καταβάλλουν οι πολίτες και στο ποσό που εισπράττει το κράτος να είναι η μικρότερη δυνατή.

(Γκίνογλου, 2004)

1.9 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Πέρα από τις συνταγματικές αρχές της φορολογίας που αναφέρθηκαν παραπάνω, υπάρχουν και ορισμένες επιπλέον αρχές που διέπουν το φορολογικό σύστημα προκειμένου να είναι λειτουργικό και αποδοτικό. Οι αρχές αυτές είναι οι εξής :

1) Καταλληλότητα του φόρου.

Ο φόρος πρέπει να είναι σχεδιασμένος κατάλληλα, δηλαδή να εισπράττεται έτσι ώστε να διευκολύνει το φορολογούμενο και στο χρόνο και να του προκαλεί λιγότερες ταμιακές δυσχέρειες. Π.χ. αυτό ισχύει στον Φ.Ε.Φ.Π, ο οποίος παρακρατείτε στην πηγή, δηλαδή από τον εργοδότη του, ο οποίος αναλαμβάνει να τον αποδώσει στο Δημόσιο.

2) Ορθολογικότητα του φορολογικού συστήματος.

Το φορολογικό σύστημα πρέπει να είναι οργανωμένο ορθολογικά, προκειμένου να ελαχιστοποιούνται τα έξοδα βεβαίωσης και είσπραξης των φόρων και να μεγιστοποιούνται τα ακαθάριστα φορολογικά έσοδα. Από το βαθμό περιπλοκότητας του φορολογικού συστήματος εξαρτάται κυρίως το διοικητικό κόστος λειτουργίας του, το οποίο διακρίνεται σε άμεσο (μισθοί εργαζομένων σε εφορίες, γραφική ύλη κλπ) και έμμεσο (υποχρέωση φορολογουμένων για τήρηση αρχείων επί σειρά ετών, προσφυγή τους σε φοροτεχνικά γραφεία κλπ.). Έτσι, για παράδειγμα, η πληθώρα των ευνοϊκών ρυθμίσεων και η διαφοροποίηση των φορολογικών συντελεστών καθιστούν το Φ.Ε.Φ.Π ως έναν από τους πλέον πολύπλοκους φόρους.

- Επάρκεια εσόδων. Εδώ τονίζεται η ανάγκη επιλογής από τους διάφορους φόρους, που ασκούν τις ίδιες επιδράσεις στη συμπεριφορά των φορολογουμένων, εκείνων που αποφέρουν τα περισσότερα έσοδα, και μάλιστα έσοδα που να υπερβαίνουν το κόστος διαχείρισής των. Για το σκοπό αυτό απαιτείται, όχι μόνο η ορθολογική οργάνωση που αναφέραμε προηγουμένως, αλλά και η προσαρμογή του στις τρέχουσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες. Αν π.χ. οι κοινωνικές συνθήκες είναι τέτοιες (χαμηλό επίπεδο φορολογικής συνείδησης πολιτών και φοροτεχνικών αρχών), ώστε να μην ευνοούν το Φ.Ε.Φ.Π.,

γιατί θα υπήρχε υψηλή φοροδιαφυγή, το φορολογικό σύστημα θα έπρεπε να κυριαρχείται από έμμεσους φόρους.

- Ευκαμψία φόρων. Η δομή των φόρων θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να προσαρμόζεται στις μεταβολές των οικονομικών συνθηκών, και να αντιμετωπίζονται έτσι έγκαιρα οι οικονομικές διαταραχές. Πιο συγκεκριμένα, σε περιόδους π.χ. οικονομικής ύφεσης οι φόροι θα πρέπει να αποφέρουν λιγότερα έσοδα (για να ενισχυθεί η ζήτηση), ενώ σε περιόδους πληθωριστικής τάσης περισσότερα (για να περιοριστεί το εισόδημα και η ζήτηση). Η αυξομείωση αυτή των εσόδων μπορεί να επέλθει με τη μεταβολή των φορολογικών συντελεστών.
- Οικονομική αποτελεσματικότητα. Σύμφωνα με την αρχή αυτή ο φόρος πρέπει να είναι ουδέτερος, δηλαδή να μην επηρεάζει τις επιλογές των ιδιωτικών φορέων, όταν η κατανομή των παραγωγικών μέσων είναι άριστη και δεύτερον πρέπει να είναι διορθωτικός σε κάποιο βαθμό, όταν πρέπει να διορθωθούν οι επιλογές των ιδιωτικών φορέων, στην περίπτωση που η κατανομή των παραγωγικών μέσων δεν είναι αποτελεσματική. Ουδέτεροι είναι οι φόροι σταθερού ποσού ενώ διορθωτικοί είναι οι φόροι κατανάλωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο – ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

2.1 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ο όρος νομικά πρόσωπα δε προσδιορίζει τίποτε άλλο, από τις συγκεντρώσεις περιουσιών, την υπόσταση ενός ή την ένωση περισσοτέρων φυσικών προσώπων, τα οποία τηρώντας την ισχύουσα νομοθεσία, κατορθώνουν να συγκροτήσουν μια προσωπικότητα αυτοτελή και ανεξάρτητη ως προς τα πρόσωπα που μετέχουν στη λειτουργία τους. Τα εν λόγω πρόσωπα δεν εντοπίζονται στη φύση, αλλά παίρνουν την υπόστασή τους κατευθείαν από το νόμο, γι' αυτό και αποκαλούνται νομικά.⁴

Νομικό πρόσωπο είναι η ένωση προσώπων ή το σύνολο περιουσίας που επιδιώκει ή εξυπηρετεί ορισμένο σκοπό και έχει αναχθεί από το δίκαιο σε υποκείμενο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, έχει δηλαδή αποκτήσει νομική προσωπικότητα⁵. Με βάση λοιπόν τα προαναφερθέντα, τα βασικά στοιχεία της έννοιας του νομικού προσώπου είναι:

1. Η ένωση προσώπων ή το σύνολο περιουσίας
2. Η επιδίωξη ή εξυπηρέτηση ορισμένου σκοπού και
3. Η απόκτηση νομικής προσωπικότητας σύμφωνα με τους όρους του νόμου

Η σύσταση των νομικών προσώπων δεν είναι αυθαίρετη και ανεξάρτητη ως προς το νόμο. Αντιθέτως, αποβλέπει στην επιδίωξη κάποιου συγκεκριμένου σκοπού, σε περιουσιακά σύνολα ή στην κτήση της νομικής προσωπικότητας με την τήρηση των όρων του νόμου. Αυτά είναι προορισμένα εξ αρχής για την εξυπηρέτηση ορισμένου σκοπού, μετέχοντας στην ικανότητα δικαίου, με τις αρμόζουσες υποχρεώσεις και δικαιώματα.⁶

---

⁴ Ρούσσο, 2010

⁵ Αγαλλοπούλου, 2011

⁶ Γεωργιάδης, 2002

2.2 Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Αναφαίρετο δικαίωμα κάθε ενός εκ των νομικών προσώπων, σύμφωνα με το άρθρο 57 του Αστικού Κώδικα, είναι η απόκτηση της δικής του ιδιαίτερης προσωπικότητας. Η φήμη, η πίστη, η ελεύθερη ανάπτυξη της δραστηριότητας τους υπό ανταγωνισμό, καθώς επίσης και η επωνυμία και η σφαίρα του απορρήτου, είναι στοιχεία που συμβάλλουν στη σύνθεση και στη γενικότερη προβολή της προσωπικότητας τους. Το περιουσιακό στοιχείο διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ολοκλήρωση της, ενώ σε περιπτώσεις προσβολής της εγκυμονεί ακόμη και ο κίνδυνος σημαντικών οικονομικών επιπτώσεων.⁷

2.3 ΟΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η διάκριση των νομικών προσώπων μπορεί να γίνει με ποικίλους τρόπους, ανάλογα με το κριτήριο που κάποιος θα χρησιμοποιήσει⁸:

1. Βάσει του τρόπου που εμφανίζεται μορφικά χωρίζεται σε σύνολα περιουσίας και σε ενώσεις προσώπων.
2. Βάσει το κριτήριο του δικαίου που τα διέπει, διακρίνονται σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου και σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Υπάρχουν όμως και νομικά πρόσωπα μεικτής φύσης, τα οποία διέπονται από τους κανόνες τόσο του δημοσίου, όσο και του ιδιωτικού δικαίου.

---

⁷ Γεωργιάδης, 2002

⁸ Ρούσσος, 2010

2.4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Νομικά πρόσωπα με έδρα την Ελλάδα που λειτουργούν βάσει των ελληνικών νόμων θεωρούνται ελληνικές επιχειρήσεις, ενώ ελληνικά νομικά πρόσωπα με έδρα στο εξωτερικό θεωρούνται αλλοδαπές επιχειρήσεις.

Τα ελληνικά νομικά πρόσωπα έχουν συνολική φορολογική υποχρέωση, δηλαδή ο φόρος επιβάλλεται στο εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα καθώς και στο εισόδημα που προκύπτει στην αλλοδαπή. (www.taxisnet.gr) Νομικά πρόσωπα είναι οι ενώσεις προσώπων που επιδιώκουν ορισμένο σκοπό και αφορούν υποκείμενα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Διακρίνονται σε⁹:

- 1) Νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ). Είναι αυτά που ιδρύονται από την πολιτεία με νόμο και τους ανατίθενται η άσκηση διοικητικής εξουσίας που αποσκοπεί στη εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος (Δήμοι και κοινότητες, τα ασφαλιστικά ταμεία κτλ.).
- 2) Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ). Είναι αυτά που ιδρύονται και λειτουργούν για την εξυπηρέτηση ιδιωτικών σκοπών, υπό μορφή προβλεπόμενη από συγκεκριμένη διάταξη νόμου (Ο.Ε, Α.Ε, ετερόρρυθμες κατά μετοχές κτλ).

Ο φόρος επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα που παράγεται στην Ελλάδα καθώς και στο εισόδημα που παράγεται στο εξωτερικό. Στις ξένες επιχειρήσεις, ο φόρος επιβάλλεται μόνο στο εισόδημα που παράγεται από τις εγκαταστάσεις στην Ελλάδα. Υποχρέωση υποβολής δήλωσης φόρου εισοδήματος έχουν οι ημεδαπές Α.Ε. και Ε.Π.Ε. καθώς επίσης και τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου¹⁰.

Ο φόρος στις Ανώνυμες Επιχειρήσεις υπολογίζεται πάνω στα καθαρά κέρδη του Ισολογισμού μετά την αφαίρεση τυχών μερισμάτων ή κερδών από συμμετοχή σε άλλες εταιρείες με συντελεστή 25%.

---

⁹ Φλώρος, 2010

¹⁰ Φορολογιστική, 2008

2.5 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ένα νομικό πρόσωπο ή μια νομική οντότητα είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας για οποιοδήποτε φορολογικό έτος, εφόσον¹¹:

- Συστάθηκε ή ιδρύθηκε, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο
- Έχει την καταστατική έδρα του στην Ελλάδα ή
- Ο τόπος άσκησης πραγματικής διοίκησης είναι στην Ελλάδα οποιαδήποτε περίοδο στη διάρκεια του φορολογικού έτους.

Ως «μόνιμη εγκατάσταση» ορίζεται ο καθορισμένος τόπος επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω του οποίου διεξάγονται εξολοκλήρου ή εν μέρει οι δραστηριότητες της επιχείρησης. Ο όρος περιλαμβάνει κυρίως: τόπο της διοίκησης, υποκατάστημα, γραφείο, εργοστάσιο, εργαστήριο και ορυχείο, μεταλλείο, πηγή πετρελαίου ή αερίου, λατομείο ή οποιονδήποτε άλλο τόπο εξόρυξης φυσικών πόρων.

Το εργοτάξιο ή ένα έργο κατασκευής ή συναρμολόγησης ή δραστηριότητες επίβλεψης που συνδέονται με αυτά θεωρείται ότι συνιστά μόνιμη εγκατάσταση μόνο εφόσον διαρκεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών.

---

¹¹ Τα κριτήρια αυτά ισχύουν και για τις offshore εταιρείες για τις οποίες το οικονομικό επιτελείο προβλέπει τη φορολόγησή τους στην Ελλάδα, εφόσον τα εισοδήματά τους αποκτώνται σε αυτήν.

2.6 ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Στο φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων υπάγονται¹²:

- Οι ημεδαπές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης
- Οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες
- Οι συνεταιρισμοί και οι ενώσεις τους
- Οι δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα άσχετα αν αποτελούν ίδια νομικά πρόσωπα
- Οι αλλοδαπές εταιρείες και οι οργανισμοί που αποβλέπουν στην απόκτηση οικονομικών ωφελημάτων
- Τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου

Απαλλάσσονται από το φόρο¹³:

- Το ελληνικό δημόσιο, οι δήμοι και οι κοινότητες, τα νοσοκομεία, βρεφοκομεία, γηροκομεία
- Τα εισοδήματα από ακίνητα που ανήκουν στις Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, Οικουμενικό Πατριαρχείο
- Τα τεκμαρτά εισοδήματα από ακίνητα που ανήκουν σε ξένα θρησκευόμενα ή σε ξένα κράτη και χρησιμοποιούνται για πρεσβείες και προξενεία.
- Τα κέρδη από την εκμετάλλευση πλοίων υπό ελληνική σημαία ή ξένη που πραγματοποιούν στην Ελλάδα οι αλλοδαπές επιχειρήσεις
- Τα εισοδήματα αγροτικών συνεταιρισμών

---

¹² Φλώρος, 2010

¹³ Φλώρος, 2010

2.7 ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με το Νόμο 4336/2015, τα νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες οφείλουν να καταβάλλουν ποσό ίσο με το εκατό τοις εκατό (100%) του φόρου που προκύπτει για το φόρο που αναλογεί στο εισόδημα του τρέχοντος φορολογικού έτους¹⁴.

“Το ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος της παραγράφου 1 του άρθρου 71 εφαρμόζεται για τα κέρδη που προκύπτουν σε φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά. Ειδικά, για τα κέρδη που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 71 στο φορολογικό έτος που αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, το ποσοστό της προκαταβολής φόρου ορίζεται σε πενήντα πέντε τοις εκατό (55%) και για τα κέρδη που προκύπτουν στο φορολογικό έτος που αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2015 έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους το ποσοστό αυτό ορίζεται σε εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%)”.¹⁵

2.8 ΧΡΟΝΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Ο φόρος επιβάλλεται κάθε οικονομικό έτος στο συνολικό καθαρό εισόδημα το οποίο αποκτάται κατά τη διαχειριστική περίοδο η οποία λήγει μέσα στο χρονικό διάστημα από την 1^η Αυγούστου του προηγούμενου ημερολογιακού έτους μέχρι τις 31 Ιουλίου του οικείου οικονομικού έτους.

2.8.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Η διαχειριστική περίοδος περιλαμβάνει δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ, η διαχειριστική περίοδος

---

¹⁴ ΠΟΛ.1217/24.9.2015 βάσει του νόμου 4336/2015

¹⁵ www.taxheaven.gr

έναρξης μπορεί να είναι μεγαλύτερη από δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα, όχι όμως μεγαλύτερο από 24 μήνες. Υποχρεούνται να κλείνουν διαχείριση στις 30 Ιουνίου ή στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους, εκτός από επιχειρήσεις που είναι θυγατρικές και οι μητρικές τους έχουν διαφορετικό χρόνο κλεισίματος της διαχειριστικής χρήσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις πρέπει να πάρουν άδεια από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας και να προσαρμόσουν τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου με αυτήν της μητρικής τους.¹⁶

2.9 ΓΕΝΙΚΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα αυξάνεται από 26% σε 29% σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.4334/2015. Ο συντελεστής αυτός αφορά τα κέρδη των εταιριών που προκύπτουν στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2015 και μετά, ελλείψει ρητής πρόβλεψης στο νόμο περί αναδρομικής εφαρμογής τους για εισοδήματα φορολογικού έτους 2014.

2.10 ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

Κέρδος στην ανώνυμη εταιρεία υπάρχει όταν στο τέλος της εταιρικής χρήσης το ενεργητικό είναι μεγαλύτερο από το παθητικό. Το ποσό του κέρδους είναι όσο η διαφορά τους. Τα κέρδη διακρίνονται σε μικτά και καθαρά:

Μικτά κέρδη είναι αυτά που προκύπτουν από το σύνολο των οργανικών εσόδων της επιχείρησης αφού αφαιρεθεί το σύνολο των οργανικών άμεσα παραγωγικών εξόδων.

Καθαρά κέρδη είναι τα μικρά αφού προστεθούν όλα τα ανόργανα έσοδα και αφαιρεθούν όλες οι υπόλοιπες δαπάνες. Τα καθαρά κέρδη χρήσης είναι αυτά που εμφανίζονται στην κατάσταση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης. Τα

---

¹⁶ Φορολογιστική, 2008

λογιστικά καθαρά κέρδη είναι τα καθαρά κέρδη χρήσης μειωμένα με τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων, το φόρο εισοδήματος και τους μη ενσωματωμένους στο λειτουργικό κόστος φόρους.

2.11 ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΩΣ ΦΟΡΕΙΣ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Γενικά εκτός από τα άτομα και άλλοι νομικοί σχηματισμοί και οργανισμοί απολαμβάνουν κατ' αρχήν την ικανότητα δικαίου. Και αυτό διότι η επίτευξη κάποιων πρακτικών στόχων δεν είναι εφικτή με τη δράση μεμονωμένων φυσικών προσώπων παρά μόνο με τη συντονισμένη συλλογική δράση. Αυτοί οι νομικοί οργανισμοί ονομάζονται κατά κανόνα νομικά πρόσωπα προκειμένου να τονισθεί η εκ του δικαίου τεχνητή και όχι εκ της φύσεως αναγνώριση της νομικής τους προσωπικότητας.¹⁷

Το ισχύον Ελληνικό Σύνταγμα αν και πρόσφατα αναθεωρήθηκε, ωστόσο δεν συμπεριέλαβε για μια ακόμη φορά μία συνταγματική ρύθμιση που να ορίζει περί της αναγνώρισεως συνταγματικών δικαιωμάτων στα νομικά πρόσωπα, όπως τυγχάνει να συμβαίνει στο Γερμανικό Σύνταγμα όπου στο άρθρο 19 παρ. 3 εντοπίζουμε τη ρητή ρύθμιση ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα ισχύουν και για ημεδαπά νομικά πρόσωπα, εφόσον είναι εκ της φύσεως εφαρμόσιμα σ' αυτά. Ωστόσο μπορούμε να συνάγουμε εκ των άρθρων 25 παρ. 1 Συντ. και 12 Συντ. ότι ορισμένα δικαιώματα κατοχυρώνονται και υπέρ των νομικών προσώπων καθώς δεν είναι δυνατόν να προστατεύεται μόνο η ίδρυσή και η διάλυση τους αλλά συστήνονται για να λειτουργούν και να δρουν συμμετέχοντας στο κοινωνικό και πολιτικό γίγνεσθαι.¹⁸

Το σημαντικό αυτό κενό μπορούμε να πούμε ότι καλύπτεται από τη νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων που αναγνωρίζουν κατά καιρούς αρκετά συνταγματικά δικαιώματα και στα νομικά πρόσωπα. Επίσης ο κοινός νομοθέτης με διάφορους νόμους ή διατάγματα προσδίδει μερικές φορές την ιδιότητα του φορέα συνταγματικών δικαιωμάτων στα νομικά πρόσωπα.

---

¹⁷ Μανιτάκης Αντ. 'Το Υποκείμενο των Συνταγματικών Δικαιωμάτων', 1981 σελ. 114

¹⁸ Ράμμος Αλεξ., Τα νομικά πρόσωπα ως φορείς συνταγματικών δικαιωμάτων, 2004, σελ. 19

Τα νομικά πρόσωπα όπως ήδη προαναφέραμε χωρίζονται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου καθώς είναι συνεστημένα από ιδιώτες και πραγματώνουν ιδιωτικές επιθυμίες και πρωτοβουλίες κατανοούμε πως μπορεί να αναγνωρίζονται ως φορείς των συνταγματικών δικαιωμάτων, όπου βέβαια αυτά μπορούν αυτά να εφαρμοσθούν. Εξάλλου οι περισσότεροι νομικοί συγγραφείς που δέχονται τα Νομικά Πρόσωπα ως φορείς δικαιωμάτων, συμφωνούν ότι όριο για την υπαγωγή στα δικαιώματα αυτά είναι η φύση τους.¹⁹

Το πρόβλημα που δημιουργείται είναι αν τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου μπορούν να αξιώνουν να είναι φορείς συνταγματικών δικαιωμάτων. Και τούτο διότι δημιουργημένα από την ίδια την κρατική μηχανή, φαίνεται κάπως παράδοξο να στρέφονται ουσιαστικά κατά του ίδιου του κράτους αφού όπως ήδη έχουμε παραθέσει το προστατευτικό.

Το ίδιο το κράτος είναι οργανωμένο σε Ν.Π.Δ.Δ.. Παρόμοια με τα Ν.Π.Δ.Δ είναι τα κρατικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου τα οποία συντίθενται από το κράτος προς εκπλήρωσιν δημοσίων σκοπών οι οποίοι μέχρι τότε ήταν ανατεθειμένοι σε κάποια δημόσια υπηρεσία ή σε Ν.Π.Δ.Δ. αλλά δεν μπορούν να εκδώσουν διοικητικές πράξεις και συνεπώς δεν προσβάλλονται οι πράξεις τους με αίτηση ακυρώσεως.

Από την άλλη πλευρά έχουμε τα νομικά πρόσωπα διφυούς χαρακτήρα που είναι κατ' αρχήν Ν.Π.Ι.Δ. αλλά τους έχουν παραχωρηθεί διοικητικές αρμοδιότητες και μπορούν να εκδίδουν εκτελεστές διοικητικές πράξεις προσβαλλόμενες όμως στα Διοικητικά Δικαστήρια.

Τέλος για να αναγνωρίσουμε τα Συνταγματικά Δικαιώματα στα Νομικά Πρόσωπα στηριχθήκαμε σε τρεις γερμανικές θεωρίες. Η θεωρία της αναγωγής δέχεται ότι αν πίσω από τα νομικά πρόσωπα κρύβονται φυσικά πρόσωπα τότε θα πρέπει να αναγνωρίζονται τα δικαιώματα και στα Νομικά Πρόσωπα. Η δεύτερη, η θεωρία της αναφοράς, υποστηρίζει ότι εφόσον αναγνωρίζεται στα άτομα το δικαίωμα συστάσεως και οργάνωσης Νομικών Προσώπων πρέπει να προστατεύεται και το Νομικό Πρόσωπο καθ' όλη τη διάρκεια του βίου του αλλιώς η ελευθερία των φυσικών προσώπων θα καθίστατο ατελής. Τέλος η θεωρία της εξισώσεως δέχεται ότι από τη

---

¹⁹ Κ.Χ.Χρυσόγονος, Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, 1998 σελ.48, Μανιτάκης Αντ., Το Υποκείμενο των Συνταγματικών Δικαιωμάτων κατά το α.25 παρ.1 Συντ. , σελ. 115 κ 117, Π.Δ.Δαγτόγλου, Ατομικά Δικαιώματα , 1991, σελ. 75

στιγμή που ένα Νομικό Πρόσωπο βρίσκεται σε σχέση υπαγωγής προς τη δημόσια εξουσία τότε υποκρύπτεται τυπική διά το ατομικό δικαίωμα κατάσταση διακινδυνεύσεως οπότε πρέπει το Νομικό Πρόσωπο να είναι υποκείμενο ατομικών δικαιωμάτων. Από τις τρεις όμως θεωρίες, μόνον η θεωρία της εξισώσεως μπορεί και δέχεται τη συνταγματική προστασία των Ν.Π.Δ.Δ. καθώς αυτά πολλές φορές βρίσκονται σε σχέση υπαγωγής προς τη δημόσια εξουσία, ενώ ούτε η θεωρία της αναγωγής ούτε της αναφοράς μπορούν να το δεχτούν αυτό καθώς θέτουν προϋποθέσεις ίδρυσης των Νομικών Προσώπων από φυσικά πρόσωπα και όχι από το κράτος.

Η πιο αισιόδοξη θεωρία απαιτεί, στο πλαίσιο της κατάργησης της διακρίσεως μεταξύ ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου, ότι πολίτες και κράτος θα υπάγονται πια στους ίδιους κανόνες δικαίου και επί ίσους όρους. Κάτι τέτοιο θα σήμαινε ότι τα συνταγματικά δικαιώματα θα αναγνωρίζονταν το ίδιο και στα άτομα και στα νομικά πρόσωπα ακόμη και αν τα νομικά πρόσωπα ήταν δημοσίου δικαίου. Για αυτό και σήμερα ο νομικός κόσμος αναγνωρίζει - όπου αυτό εκ της φύσεως των δικαιωμάτων είναι εφικτό - συνταγματικά δικαιώματα και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Μπορεί βέβαια τα νομικά πρόσωπα να αποτελούνται από φυσικά πρόσωπα και η νομοθετημένη προστασία να είναι υπέρ αυτών ουσιαστικά, αλλά ο νομοθέτης δίνει το δικαίωμα στα νομικά πρόσωπα να προσφεύγουν στη δικαιοσύνη προκειμένου να διασφαλίσουν τον περιβάλλοντα οικιστικό, φυσικό και πολιτιστικό χώρο τους. Αυτό το δικαίωμα δεν είναι μόνο αναγνωρισμένο για τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δρουν φυσικά υπό ιδιωτικές πρωτοβουλίες, αλλά αναγνωρίζεται και για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Προς αυτή την κατεύθυνση κινείται και η πρόσφατη νομολογία καθώς δεν είναι λίγες οι φορές που νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κυρίως με την μορφή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καταφεύγουν στην Ελληνική Δικαιοσύνη για να προστατεύσουν το φυσικό και οικιστικό περιβάλλον της περιοχής τους από μία αυθαίρετη και αντιπεριβαλλοντική επέμβαση. Αυτή η προστασία μπορεί ακόμη να νοηθεί και κατά του κοινού νομοθέτη που συχνά νομοθετεί χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις πραγματικές περιβαλλοντολογικές ανάγκες της εκάστοτε περιοχής²⁰. Παρατηρούμε λοιπόν ότι μπορεί τα φυσικά πρόσωπα να είναι οι κύριοι φορείς του δικαιώματος της

---

²⁰ ΣτΕ 11/2004 (Ολομ)Δήμος Βριλλησίων

περιβαλλοντικής προστασίας αλλά η καλύτερη άσκηση του εν λόγω δικαιώματος επέρχεται διά μέσω της συλλογικής ενασκήσεως του στα πλαίσια των νομικών προσώπων είτε αυτά είναι ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου²¹.

Επειδή το Σύνταγμα κατοχυρώνει την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας στην οικονομική, πολιτική και κοινωνική ζωή της χώρας, δεν μπορούμε να φανταστούμε να απευθύνεται στα νομικά πρόσωπα. Και όμως τα νομικά πρόσωπα είναι όργανα και μέσα αναπτύξεως της ανθρώπινης προσωπικότητας, εφόσον ειδικά όσον αφορά την συμμετοχή στην οικονομική ζωή, αυτή ως επι το πλείστον πραγματεύεται μέσω των νομικών προσώπων που ασκούν εμπορικές δραστηριότητες και λιγότερο μέσω των φυσικών προσώπων. Εξάλλου όλα τα νομικά πρόσωπα παρουσιάζουν ως μετόχους ή κοινωνούς ή μέλη τους φυσικά πρόσωπα και μη αναγνωρίζοντας δε στα νομικά πρόσωπα δικαιώματα οικονομικής φύσης θα ήταν ουσιαστικά σαν να μην αναγνωρίζαμε τα ίδια δικαιώματα στα άτομα που τα αποτελούν και τα απαρτίζουν.

Σ' αυτό το σημείο όμως θα πρέπει να σημειώσουμε ότι αντιθέτως με τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που αποτελούν φορείς της οικονομικής ελευθερίας, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου δεν είναι φορείς της οικονομικής ελευθερίας ακόμη και αν αναπτύσσουν οικονομική συναλλακτική δραστηριότητα, ακόμη και αν παρουσιάζονται σαν δημόσιες επιχειρήσεις. Αυτό βεβαίως ισχύει μόνο σε περιπτώσεις που οι δημόσιες αυτές επιχειρήσεις κατέχουν πρωτεύοντα ρόλο στην οικονομική ζωή του τόπου ή ενεργούν μονοπωλιακά. Στην αντίθετη περίπτωση, όταν δηλαδή αυτές οι δημόσιες επιχειρήσεις δεν έχουν μονοπώλιο στην αγορά και ούτε σημαντικό μερίδιο της αγοράς διεκδικούν, τότε μπορούμε να πούμε ότι τους αναγνωρίζονται τα ίδια οικονομικά δικαιώματα που αναγνωρίζονται στις λοιπές ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Τέλος θα πρέπει να αναγνωρίσουμε στα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου το δικαίωμα της ελευθερίας ενώσεως. Μπορεί αρχικώς να ακούγεται παράλογο, ωστόσο με τις εξελίξεις στην εργατική νομοθεσία και στα συνδικαλιστικά όργανα δεν φαντάζει καθόλου λανθασμένο. Και τούτο διότι η εργατική και συνδικαλιστική νομοθεσία δίνει το δικαίωμα σε πολλά εργατικά η εργοδοτικά σωματεία να συνενωθούν με άλλα που έχουν τους ίδιους σκοπούς και τις ίδιες βλέψεις προκειμένου να επιτύχουν ένα σκοπό ή ένα αποτέλεσμα πιο εύκολα.

---

²¹ ΣτΕ 2004 Ε' Τμήμα Κτήμα Θων.

Τοιουτοτρόπως παρατηρούμε την τελευταία εικοσαετία την ένωση πολλών εργατικών ή εργοδοτικών οργανώσεων με αποτέλεσμα τη δημιουργία γιγαντωμένων εργατικών κέντρων. Όμως, ενώ για τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου εντοπίσαμε τις συνθήκες κάτω από τις οποίες μπορούν να τύχουν των ευεργετικών διατάξεων της προστασίας του δικαιώματος της ελεύθερης ενώσεως, δεν συμβαίνει το ίδιο και με τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο – ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ο 20^{ος} αιώνας έχει έντονα σημαδευτεί από την έκρηξη του διαδικτύου. Το φαινόμενο αυτό «ταρακούνησε» την οικονομία, την πολιτική και τις κοινωνικές συμπεριφορές. Όσον αφορά την πολιτική, το διαδίκτυο έχει εμφανιστεί και χρησιμοποιηθεί ως δείκτης του επιπέδου δημοκρατίας μιας χώρας αλλά και ως ένας τρόπος για να φέρει πίσω τη συμμετοχική δημοκρατία (Castells, 2000). Από την άποψη των κοινωνικών συμπεριφορών το διαδίκτυο έχει οδηγήσει στην πρόσβαση χαμηλού κόστους πληροφοριών. Παρόλα αυτά, σύμφωνα με τους (Hoffman & Novak, 1998), το διαδίκτυο έχει, επίσης, δημιουργήσει και διευρύνει τις ανισότητες, δεδομένου ότι δεν είναι ισομερώς καταναμημένο σε όλον τον κόσμο. Οι επιπτώσεις του είναι τεράστιες και συμμετέχει σημαντικά στην παγκοσμιοποίηση του κόσμου. Ως εκ τούτου, δεν είναι τυχαίο ότι μια αναπτυγμένη χώρα, στην οποία το διαδίκτυο είναι παντού, κατέχει υψηλή θέση στην παγκόσμια οικονομία.

Σύμφωνα με την Internet WorldStats²², ο αριθμός των χρηστών του Διαδικτύου αυξήθηκε κατά 566,4 τοις εκατό μεταξύ 2000 και 2012. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή²³, για το 2012, πάνω από τα μισά νοικοκυριά της χώρας (53,6%), με ένα τουλάχιστον μέλος ηλικίας 16-74 ετών, διαθέτουν σύνδεση στο διαδίκτυο από την κατοικία τους.

3.1 ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Από τότε που άρχισε να αναπτύσσεται το διαδίκτυο, πολλές επιχειρήσεις έχουν αντιληφθεί τις δυνατότητές του. Πλέον, οι επιχειρήσεις έχουν συνειδητοποιήσει ότι χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο για τις εμπορικές δραστηριότητές τους, μπορεί να αποκτήσουν σημαντικά οφέλη. Πράγματι, το διαδίκτυο έκανε την επικοινωνία μεταξύ των επιχειρήσεων και των πελατών πολύ πιο αποτελεσματική, πιο εύκολη και πιο γρήγορη (Rowley, 2001). Χάρη στην εξέλιξη του διαδικτύου και των τεχνολογιών του, οι επιχειρήσεις είναι πλέον σε θέση να μειώσουν το κόστος τους σημαντικά, ενώ

²² <http://www.internetworldstats.com/stats.htm>

²³ <http://www.statistics.gr/>

τους δίνεται η δυνατότητα να επεκτείνουν τα γεωγραφικά όρια τους. Για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, το διαδίκτυο αποτελεί επίσης ένα σημαντικό εργαλείο που τους επιτρέπει να έχουν πρόσβαση και να διατηρήσουν την παρουσία τους σε ορισμένες αγορές που κυβερνιούνται από μεγάλες εταιρίες (Gilmore, Gallagher & Henry, 2007).

Το διαδίκτυο είναι ένα εργαλείο το οποίο μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις στην πώληση, στη διαφήμιση και στο να γίνουν δημοφιλείς. Αλλά δεν είναι πάντα εύκολο να ελεγχτεί και καμία επιχείρηση δε μπορεί να αξιοποιήσει πλήρως τη δυναμικότητά του.

Η «τέχνη» του να είναι συνεχόμενα «ορατή» μια επιχείρηση στο διαδίκτυο ονομάζεται Διαδικτυακό Μάρκετινγκ. Το Διαδικτυακό Μάρκετινγκ είναι μια συλλογή από τεχνικές οι οποίες περιλαμβάνουν: τη βελτιστοποίηση στις μηχανές αναζήτησης (Search Engine Optimization/SEO), την προώθηση μέσω κοινωνικών δικτύων (Social Media Marketing), την προώθηση μέσω των μηχανών αναζήτησης (Search Engine Marketing), την προώθηση μέσω ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου (Email Marketing), κ.α. (Ledford, 2009) Ο συνδυασμός όλων των τεχνικών μαζί είναι απαραίτητος για να παραχθούν βέλτιστα αποτελέσματα.

Το Internet ή αλλιώς το Διαδίκτυο, όπως είναι γνωστό στα Ελληνικά αποτελείται από ένα σύνολο υπολογιστών οι οποίοι είναι συνδεδεμένοι μεταξύ τους δημιουργώντας ένα δίκτυο δικτύων .

Το Internet, δεν διοικείται και δεν αποτελεί κτήμα κάποιου οργανισμού, αλλά αποτελεί μια παγκόσμια κοινωνία χρηστών, οι οποίοι επικοινωνούν και ανταλλάσσουν πληροφορίες. (Βλαχοπούλου, 2003)

Η ιστορία του διαδικτύου έχει περιγραφεί σε διάφορα βιβλία, περιοδικά και ιστοσελίδες. Ενδιαφέρον όμως είναι το γεγονός ότι στην αρχική ιδέα του διαδικτύου δεν υπήρχε η παραμικρή υποψία εμπορικής εκμετάλλευσης και ότι η ταχύτητα εξάπλωσης του είναι εξαιρετικά γρήγορη.

Η ιστορία της διαδικτύωσης ξεκινά 40 χρόνια, πριν την εποχή του ψυχρού πολέμου. Το 1957 η απάντηση των ΗΠΑ στην εκτόξευση του πρώτου Σοβιετικού τεχνητού δορυφόρου γύρω από την τροχιά της γης, ήταν η ίδρυση της υπηρεσίας ARPA (Advanced Research Projects Agency), με στόχο την κυριαρχία των Η.Π.Α. στις

επιστημονικές και τεχνολογικές εφαρμογές στον στρατιωτικό χώρο. Στα τέλη της δεκαετίας του 1960, η προσπάθεια διασύνδεσης όλων των υπολογιστών που πραγματοποιούσαν στρατιωτικές έρευνες σε ένα παγκόσμιο δίκτυο το οποίο θα συνέχιζε να λειτουργεί ακόμα και αν μέρος αυτού θα είχε καταστραφεί (π.χ. σε περίπτωση πυρηνικού πολέμου), ανοίγει τον δρόμο σε μια νέα εποχή για την διαδικτύωση και της επικοινωνίες.

Το 1968 η ARPA²⁴, ιδρύει το Arpanet, την πρώτη μορφή διαδικτύου, με σκοπό να βρεθεί τρόπος επικοινωνίας μεταξύ των ακριβών και ασύμβατων υπολογιστών του. Το 1973 ξεκινά η ανάπτυξη του πρωτοκόλλου TCP/IP που επιτρέπει σε διαφορετικά δίκτυα υπολογιστών να διασυνδέονται και να επικοινωνούν μεταξύ τους πρωτόκολλο που χρησιμοποιεί και σήμερα το διαδίκτυο. Το 1983 το πανεπιστήμιο του Γουισκόνσιν φτιάχνει το DNS. Οι συνδεδεμένοι υπολογιστές θα μπορούν να είναι πάνω από 500. Έπειτα στη δεκαετία του '90, το 1990-1991 ξεκινάει η λειτουργία web server, δημιουργείται το συντακτικό διευθύνσεων URL, η γλώσσα των αρχείων HTML, το πρωτόκολλο επικοινωνίας κατά τα πρότυπα client-server (HTTP). Το 1992 το κέντρο έρευνας CERN της Ελβετίας κυκλοφορεί το πρωτόκολλο WWW²⁵. Οι διασυνδεδεμένοι υπολογιστές ξεπερνούν πλέον 1.000.000. Το 1995 δημιουργούνται τα πρώτα ηλεκτρονικά καταστήματα, αυτά της Amazon και της Altavista, με τους υπολογιστές να ξεπερνούν τους 6.500.000 καθώς το 2008 έχουν φτάσει τον αριθμό 2.800.000 και τα web sites να καταγράφονται με τον αριθμό 1.200.000.

Το WWW, υλοποιήθηκε στο πλαίσιο μιας προσπάθειας ενοποίησης του απέραντου κόσμου της διαθέσιμης πληροφορίας, καθώς και της κατασκευής ενός εργαλείου, που θα ελαχιστοποιούσε την ανάγκη της χρήσης διαφορετικών προγραμμάτων για την αξιοποίηση των πηγών πληροφορίας του Internet²⁶.

Η ανοδική πορεία που σημείωνε το διαδίκτυο συνεχίζεται και μετά το 2000, όπου οι ιστοσελίδες καταγράφονται να είναι 1 δισεκατομμύριο, τα websites 4,5 εκατομμύρια, και οι servers τα 6,4 εκατομμύρια. Το 2001 τον Δεκέμβριο ο αριθμός των υπολογιστών ανήλθε σε 115 εκατομμύρια, σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία της

---

²⁴ Βέργη Ελένη, 2011, «Η χρήση του διαδικτύου από τους Έλληνες», Παρατηρητήριο για την κοινωνία της πληροφορίας, Διαθέσιμο στο <http://www.observatory.gr/files/meletes/A100526Προφίλ%20γρηστών%20internet%202010.pdf>

²⁵ Βέργη Ελένη, 2011, «Η χρήση του διαδικτύου από τους Έλληνες», Παρατηρητήριο για την κοινωνία της πληροφορίας, Διαθέσιμο στο <http://www.observatory.gr/files/meletes/A100526Προφίλ%20γρηστών%20internet%202010.pdf>

²⁶ Οικονομική βιομηχανική επιθεώρηση Φεβρουάριος 1999 Σελ. 180 -181

ΕΕ1, ενώ ο αριθμός ιστοσελίδων στις χώρες-μέλη της ΕΕ ανήλθε τον Ιανουάριο του 2002 σε 13,5 εκατομμύρια²⁷.

3.2 ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΩΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Πολύ πιο κοντά στις πραγματικές διαστάσεις του διαδικτύου είναι η παρουσίαση του ως εργαλείο επικοινωνίας. Η επικοινωνία λαμβάνει διάφορες μορφές δημιουργώντας μια νέα πραγματικότητα στο χώρο των μέσων ενημέρωσης και των τηλεπικοινωνιών. Η μεταφορά αυτή ενσωματώνει τόσο τη μαζική επικοινωνία η οποία είναι γνωστό πόσο κρίσιμο ρόλο διαδραματίζει στην κοινωνική και οικονομική ζωή σήμερα, όσο και τη διαπροσωπική επικοινωνία.²⁸

Μία από τις πιο δημοφιλείς εφαρμογές του διαδικτύου είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το οποίο προτείνει την εναλλακτική λύση της διαδραστικής επικοινωνίας και της συνεργασίας έναντι της μοναχικής περιήγησης.

Το διαδίκτυο από πολλούς αποτελεί χώρο δημοκρατίας και κοινωνικής δικαιοσύνης, μακριά από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στην καθημερινή μας ζωή. Ειδικά για όσους συμμετείχαν ενεργά στη δημιουργία του Διαδικτύου και του Παγκόσμιου Ιστού, η τεχνολογία αυτή συνοδεύεται από ελπίδες και όνειρα για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου, όπου κυριαρχεί η συνεργασία, όπου η επικοινωνία είναι ισότιμη και οι δυνατότητες ατομικής και κοινωνικής ευημερίας είναι τεράστιες.

Ως ένα βαθμό είναι κατανοητή η αισιοδοξία με την οποία προσεγγίζεται το νέο μέσο, ειδικά αν λάβουμε υπόψη τα πλεονεκτήματα και τις ευκαιρίες που δημιουργεί. Ακριβώς αυτή η αισιοδοξία οδήγησε στην αναπότρεπτη εμπορευματοποίηση του Διαδικτύου, κάτι το οποίο ωστόσο δεν είναι δυνατό να ανατρέψει τα θετικά του στοιχεία.²⁹

---

²⁷ Βέργη Ελένη, 2011, «Η χρήση του διαδικτύου από τους Έλληνες», Παρατηρητήριο για την κοινωνία της πληροφορίας, Διαθέσιμο στο <http://www.observatory.gr/files/meletes/A100526Προφίλ%20γρηστών%20internet%202010.pdf>

²⁸ Κατσουλάκος Ιωάννης (2001), «Νέα Οικονομία, Διαδίκτυο & Ηλεκτρονικό Εμπόριο», Εκδόσεις Κέρκυρα, Αθήνα.

²⁹ Κατσουλάκος Ιωάννης (2001), «Νέα Οικονομία, Διαδίκτυο & Ηλεκτρονικό Εμπόριο», Εκδόσεις Κέρκυρα, Αθήνα.

Από την άλλη πλευρά, βρίσκονται όλοι όσοι απογοητεύτηκαν από τις δυσλειτουργίες που παρουσιάστηκαν αρχικά κατά την ανάπτυξη του νέου μέσου. Τελικά, το διαδίκτυο μεταβάλλει σε μεγάλο βαθμό τον τρόπο που επικοινωνούμε, πληροφορούμαστε ή αναπτύσσουμε την επιχειρηματικότητά μας. Τα πλεονεκτήματα, τα οφέλη και οι ευκαιρίες που προκύπτουν από την ανάπτυξη του διαδικτύου επιδρούν θετικά στην καθημερινή μας ζωή. Η αμεσότητα στην επικοινωνία, η ευκολία μεταφοράς εικόνας, ήχου και κειμένου, η πρόσβαση σε τεράστιες βάσεις δεδομένων και βιβλιοθήκες, αλλά κυρίως η δυνατότητα συμμετοχής όλων στην πληροφόρηση, ανεξάρτητα από τους τοπικούς, χρονικούς ή άλλους περιορισμούς, δημιουργούν μια διαφορετική πραγματικότητα, με την οποία οποιοσδήποτε έρχεται σε επαφή αμέσως μόλις αρχίζει να χρησιμοποιεί το νέο αυτό μέσο.

3.3 Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

Η εξέλιξη των τεχνολογιών της πληροφορίας και επικοινωνίας και ειδικότερα του διαδικτύου αποτελεί καθοριστικό ρόλο του σύγχρονου περιβάλλοντος. Σε αυτήν την ενότητα θα παρουσιαστούν κάποια βασικά θέματα που αφορούν την αρχιτεκτονική του διαδικτύου, με ποιον τρόπο είναι δομημένο το διαδίκτυο.

«Παραδοσιακά το διαδίκτυο περιγράφεται με 4 στρώματα:

- ◆ Το επίπεδο εφαρμογής, όπου περιλαμβάνονται πρωτόκολλα, όπως το HTTP, FTP κλπ., τα οποία υποστηρίζουν δικτυακές εφαρμογές όπως WEB, FTP κλπ.
- ◆ Το επίπεδο μεταφοράς, που περιλαμβάνει τα TCP και UDP
- ◆ Το επίπεδο δικτύου που περιλαμβάνει το IP
- ◆ Το επίπεδο σύνδεσης/ φυσικό, που περιλαμβάνει το τοπικό δίκτυο»

(Τσαουσίδης, 2004, σελ.19)

Η διάκριση στρωμάτων του πρωτοκόλλου OSI, όπως περιγράφηκε παραπάνω, δεν πρέπει να θεωρείται ούτε αναγκαστική αρχιτεκτονική δομή του διαδικτύου ούτε και ως ενδεδειγμένη αρχιτεκτονική. Υπάρχουν και άλλα πρωτόκολλα τα οποία μπορούν να δώσουν στο διαδίκτυο άλλη μορφή.

«Η τεχνολογία του διαδικτύου -είναι κατά βάση η τεχνολογία των πακέτων. Συνοπτικά, θα μπορούσε να περιγράψει κανείς τις υπηρεσίες του Διαδικτύου ως:

- Αναξιόπιστες
- Χωρίς σύνδεση
- Βέλτιστης προσπάθειας»

(Τσαουσίδης, 2004, σελ.20)

Συνοπτικά θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι το διαδίκτυο αποτελεί σήμερα ένα πολύ σημαντικό μέσο επικοινωνίας, ενημέρωσης και ψυχαγωγίας που η βασική λειτουργία του στηρίζεται στη μεταγωγή πακέτων. Δηλαδή, όλα όσα πραγματοποιούνται στο διαδίκτυο μεταφέρονται σαν πακέτα μέσα σε φορητά. Υπάρχουν και δημιουργούνται συνεχώς πρωτόκολλα μεταφοράς, έτσι ώστε η μεταφορά των πακέτων να γίνεται συνεχώς με μεγαλύτερη ασφάλεια.

3.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

«Το Ιντερνέτ θεωρείται το πιο δημοφιλές μέσο μετά την αδιαμφισβήτητη πρωτιά της τηλεόρασης. Ως Μέσο Επικοινωνίας είναι συνυφασμένο με την ταχύτητα απόκρισης, την ακρίβεια της ενημέρωσης αλλά και την ποικιλία που προσφέρει ενώ θεωρείται επίσης πρώτο ως προς τις πολιτισμικές ανησυχίες.» (Κατερέλος Γιάννης και Παπαδόπουλος Πολυδεύκης, 2010)

Στο σημερινό κόσμο, το διαδίκτυο ενισχύει την ελευθερία της έκφρασης. Καθώς διασχίζει πολιτιστικά και πολιτικά σύνορα, παρέχει μια σκηνή για τα παγκόσμια γεγονότα αλλά και τόπο συζήτησης με παγκόσμιο ακροατήριο. Η ελευθερία της έκφρασης δεν είχε ποτέ πριν μεγαλύτερες δυνατότητες και ποτέ άλλοτε δεν ήταν πιο σημαντικό να διατηρηθεί η ελευθερία του «δημοσιεύειν» και η διανομή δημιουργικού περιεχομένου.

Το διαδίκτυο αποτελεί πλέον ένα από τα πιο διαδεδομένα μέσα πληροφόρησης. Είναι από τα πιο εύκολα προσβάσιμα μέσα και η χρήση τους μπορεί και γίνεται κάθε

στιγμή. Ο κάθε πολίτης μπορεί να ενημερώνεται όποτε εκείνος το επιθυμεί και για το όποιο θέμα. Μπορεί να απευθυνθεί σε πολλές πηγές από τις οποίες να αντλήσει πληροφορίες για το θέμα που εκείνος θεωρεί και κρίνει αξιοσημείωτες.

«Σημαντικό ρόλο στην ραγδαία εξάπλωση του διαδικτύου ως ενημερωτικό μέσο έχει ασφαλώς παίζει η δυνατότητα παροχής online προσωποποιημένων ειδήσεων, ειδικά μέσω των κοινωνικών δικτύων όπως το Facebook και το Twitter. Παραδειγματικά αναφέρουμε ότι οι χρήστες του Facebook έχουν αυξηθεί από 30 εκατ. το 2007 σε 500 εκατ. σήμερα, ενώ τα tweets από 5.000 το 2007 έφτασαν τα 90 εκατ. το 2010 σε καθημερινή βάση.» (http://www.neo2.gr/web/neo2.gr/searchpagebasedontags/-/asset_publisher/Ep0Q/...). Το διαδίκτυο μπορεί και προσφέρει τη δυνατότητα στο δέκτη των πληροφοριών να εκφράσει τη δική του άποψη, από παθητικός δέκτης δηλαδή να γίνει ενεργός. Είναι ένα πολύ σημαντικό χαρακτηριστικό του που κανένα άλλο μέσο δεν επιτρέπει. Η δυνατότητα αυτή του διαδικτύου το διαφοροποιεί από τα υπόλοιπα και οι άνθρωποι το ενσωματώνουν όλο και περισσότερο στην καθημερινή τους ενημέρωση, αλλά και ψυχαγωγία. «Σύμφωνα λοιπόν και με την έρευνα του Pew Research Center, σε άτομα ηλικίας από 18 μέχρι 29 ετών, το 65% αντλεί την ενημέρωσή του από το διαδίκτυο», ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού. (http://www.neo2.gr/web/neo2.gr/searchpagebasedontags/-asset_publisher/Ep0Q/...)

Αντίθετα, το διαδίκτυο μπορεί να προκαλέσει εθισμό στους χρήστες. Παρατηρείται ότι κάποιοι χρήστες παραμένουν περισσότερη ώρα στο διαδίκτυο από αυτήν που θα έπρεπε υπό κανονικές συνθήκες να είναι. Θεωρείται το σημαντικότερο μειονέκτημα του διαδικτύου στο οποίο θα εστιαστούμε και παρακάτω.

Εξ' ίσου σημαντικό μειονέκτημα θεωρείται και η ασφάλεια των χρηστών στο διαδίκτυο. Αν και τα θέματα ασφαλείας στο διαδίκτυο μελετώνται καθημερινά και σημειώνεται μεγάλη ανάπτυξη στον τομέα αυτό, η εξαπάτηση κάποιων χρηστών από επιτήδειους συνεχίζεται. Ψευδή στοιχεία, παραβίαση σε δεδομένα τρίτων (hackers) και εξαπάτηση ατόμων (εικονικά ηλεκτρονικά καταστήματα, παιδική πορνογραφία) είναι κάποια από τα κύρια ζητήματα που μελετάνε ερευνητές γύρω από την ασφάλεια του διαδικτύου.

3.5 INTERNET ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Τα τελευταία χρόνια, οι ραγδαίες και ταχύτατες εξελίξεις στο χώρο των τηλεπικοινωνιών και της πληροφορικής οδήγησαν στην ανάπτυξη των δικτύων και κυρίως στην επικράτηση του διαδικτύου (Internet). Μέσα από το διαδίκτυο είναι δυνατή η γνωριμία και επικοινωνία ανθρώπων ανεξάρτητου φίλου, εθνικότητας, θρησκείας ή φυλής και ότι έπεται από αυτό, όπως μια παρτίδα σκάκι, φιλία, οικονομική συναλλαγή, αγοραπωλησίες, αδιαφορία, διαφωνία, εκμετάλλευση.

Οι δυνατότητες που προσφέρει το Internet στους χρήστες είναι ποικίλες και αναρίθμητες. Ακόμα, μέχρι πρόσφατα η ιδέα ότι ο μέσος καταναλωτής θα έκανε τα ψώνια της εβδομάδος από την οθόνη του ηλεκτρονικού υπολογιστή έμοιαζε με σενάριο επιστημονικής φαντασίας. Και όμως σήμερα τείνει να γίνει πραγματικότητα με τους ειδικούς να μιλάνε για μια επανάσταση στη λιανική πώληση που θα φέρει σταδιακά το θάνατο ή έστω την υποβάθμιση των καταστημάτων. Μια πραγματικότητα που βέβαια θα ήταν αδύνατον να αγνοήσουν οι επιχειρήσεις και οι μεγάλες βιομηχανίες (Επενδυτής Αύγουστος, Σεπτέμβριος, 1998). Σύμφωνα με στοιχεία της αμερικανικής εταιρίας ερευνών Forrester Research, οι πωλήσεις προϊόντων και υπηρεσιών μέσω δικτύου στην Ευρώπη και στις Ηνωμένες Πολιτείες αναμένεται μόνο φέτος να ξεπεράσουν τα 64,4 δις δολαρίων. Αλλά και πάλι τα ποσά αυτά μπορεί να αποδειχθούν αρκετά μικρότερα σε σχέση με την πραγματικότητα που θα διαμορφωθεί, καθώς σύμφωνα με την εταιρία Phillips Tarifica βασίζονται στην παραπλανητική διαπίστωση ότι η αγορά δεν πρόκειται να διευρυνθεί με τρόπο που να καλύψει και τους μη παραδοσιακούς χρήστες ηλεκτρονικών υπολογιστών. " Τα άτομα που χρησιμοποιούν σήμερα το δίκτυο δεν αποτελούν την αληθινή αγορά, καθώς ενώ το 80% των αγορών ενός νοικοκυριού γίνεται από γυναίκες, το 80% του δικτύου σήμερα είναι άντρες". Έτσι όταν η τεχνολογία και η χρήση του δικτύου γίνει προσιτή και στις νοικοκυρές, η αγορά πραγματικά θα εκτοξευθεί.

Σε χώρες, που η υποδομή πληροφορικής, τηλεπικοινωνιών και τα άλλα ηλεκτρονικά μέσα διακίνησης πληροφοριών έχουν αναπτυχθεί, καθώς επίσης και το κοινό έχει εξοικειωθεί με τη χρήση τους, η εμπορική χρήση του Internet έχει συνεχώς αυξανόμενη πορεία. Ο προβληματισμός των επιχειρήσεων σε όλο τον κόσμο είναι

μεγάλος σχετικά με τον τρόπο και τη χρήση του Internet, καθόσον μάλιστα έχουν στη διάθεση τους τα εξής στοιχεία³⁰:

- ❖ Όλο και περισσότερο αυξάνονται οι κάτοχοι ηλεκτρονικών υπολογιστών σε όλο τον κόσμο. Κατά συνέπεια, ο κάτοχος ηλεκτρονικού υπολογιστή, ο οποίος κατά κανόνα από δω και πέρα θα γίνεται και συνδρομητής στο Internet, αποτελεί υποψήφιο πελάτη για εκατομμύρια επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται και ηλεκτρονικά.
- ❖ Όλο και μεγαλύτερο ποσοστό πληροφοριών που αφορά διάφορα θέματα θα διακινείται ηλεκτρονικά. Είτε πρόκειται για επιχειρηματικές πληροφορίες, είτε για διασκέδαση, είτε για εκπαίδευση το Internet πρόκειται να αποτελέσει το βασικό εναλλακτικό μέσο και μάλιστα αμφίδρομης μετάδοσης πληροφοριών και επικοινωνίας.
- ❖ Οι νέοι καταναλωτές θεωρούν τη χρήση του Internet αυτονόητη για την επικοινωνία τους, αλλά και τις αγορές τους. Η προσαρμογή λοιπόν των νέων στη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών διευκολύνει την ανάπτυξη των ηλεκτρονικών εμπορικών συναλλαγών.
- ❖ Το Ηλεκτρονικό εμπόριο το οποίο ακόμη βρίσκεται σε μια φάση αναζητήσεων, σε σχέση με ρυθμίσεις ασφαλείας, νομοθεσία, τεχνολογικής υποδομής και αναδιοργάνωσης επιχειρησιακών διαδικασιών , σύντομα θα κυριαρχήσει σε μεγάλο βαθμό στις αγορές όλων των ειδών. Στις προηγμένες τεχνολογικά και ηλεκτρονικά χώρες το ηλεκτρονικό εμπόριο αποτελεί αυτονόητη λειτουργία και όχι τεχνολογική καινοτομία.
- ❖ Πολλά προϊόντα ή υπηρεσίες, που χρησιμοποιούσαν συμβατικά μέσα διακίνησης, όπως εφημερίδες, εκδόσεις, εταιρίες παροχής πληροφοριών, έχουν περάσει σε ηλεκτρονική μορφή.

Η ιδέα της επιχειρηματικής και εμπορικής αξιοποίησης των δικτύων επικοινωνίας και των online συστημάτων μετάδοσης πληροφοριών, αναπτύχθηκε προοδευτικά με την υλοποίηση στρατηγικών μάρκετινγκ, πωλήσεων και προβολής μέσω των μεγάλων εμπορικών συστημάτων online συστημάτων, τα οποία έχουν συγκεντρώσει πολυπληθές κοινό³¹. Σήμερα η παγκόσμια online κοινότητα, οι online πελάτες, καταναλωτές και εμπορικοί συνεργάτες, η χρήση του διαδικτύου και των επιμέρους

---

³⁰ Βλαχοπούλου, 2003

³¹ Balasubramian, 2002

δικτύων είναι δεκάδες εκατομμύρια σε όλο τον κόσμο. (<http://www.ms.com>). Η εκρηκτική αυτή ανάπτυξη του Internet σε όλο τον κόσμο, η συσπείρωση των online χρηστών γύρω από αυτό και η καθολική του βασικού του εργαλείου του World Wide Web (www), σε συνδυασμό με την ευρεία δυνατότητα πρόσβασης στο δίκτυο, όλα αυτά έκαναν την ιδέα του ηλεκτρονικού επιχειρείν να αποκτήσει νέες διαστάσεις και να προσελκύσει ένα μεγάλο εύρος επιχειρηματικών ενδιαφερόντων³².

Το Internet εξελίσσεται σε ένα νέο μέσο, αποτελεί ένα νέο χώρο δραστηριότητας, με πολυάριθμους "κατοίκους". Ως εκ τούτου οι οικονομικοί οργανισμοί, οι εταιρίες και ιδιώτες αναπτύσσουν και υιοθετούν νέες στρατηγικές ώστε να το αξιοποιήσουν αποτελεσματικά (Βλαχοπούλου, 2003). Το διαδίκτυο διαφέρει από άλλα μέσα μαζικής επικοινωνίας, ως προς τη δυνατότητα της αμφίδρομης επικοινωνίας με τους πελάτες, καταναλωτές και συνεργάτες, με το διαδίκτυο καταρρίπτεται επίσης η έννοια των συνόρων, εφόσον δίνεται η δυνατότητα στους χρήστες να επικοινωνούν με ολόκληρο τον πλανήτη, με αποτέλεσμα την παγκοσμιοποίηση των επιχειρησιακών συναλλαγών³³.

---

³² Βλαχοπούλου, 2003

³³ Βλαχοπούλου, 2003

3.6 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Το Ηλεκτρονικό Εμπόριο(ΗΕ) / Ηλεκτρονικό Επιχειρείν βοηθάει στη διαμόρφωση του επιχειρηματικού οράματος του μέλλοντος. Αυτός ο επαναστατικός τρόπος διεξαγωγής του εμπορίου είναι σήμερα πραγματικότητα. Η χρήση του εξαπλώνεται με ρυθμό κατά πολύ μεγαλύτερο και από τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις, δημιουργώντας μια νέα αγορά προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και εισάγοντας νέες πιο αποτελεσματικές και περισσότερο αποδοτικές πρακτικές στις ήδη υπάρχουσες αγορές. Ήδη μέσω του διαδικτύου έχει γίνει εφικτή η επιχειρησιακή συναλλαγή για πολλά προϊόντα και υπηρεσίες, γεγονός που μεταβάλλει την ίδια τη φύση των παραδοσιακών αγορών και επιχειρησιακών πρακτικών (Εθνική Επιτροπή για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο, 1998).

Το Ηλεκτρονικό Εμπόριο ορίζεται ως ένα σύνολο επιχειρηματικών στρατηγικών, οι οποίες επιτρέπουν μέσω της χρήσης μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών τη διεκπεραίωση εμπορικών διαδικασιών με ηλεκτρονικά μέσα³⁴.

Το Ηλεκτρονικό Εμπόριο εφαρμόζεται σε όλα τα στάδια του εμπορικού κύκλου, από την προμήθεια πρώτων υλών μέχρι το τελικό σημείο κατανάλωση και παράδοσης του προϊόντος. Τρίτοι φορείς που είναι απαραίτητοι για την λειτουργία του ηλεκτρονικού εμπορικού κύκλου (π.χ τράπεζες, δημόσιοι τομείς, μεταφορικές εταιρίες) συμμετέχουν επίσης στη διαδικασία του Ηλεκτρονικού Εμπορίου. Η κάθε μια οντότητα που συμμετέχει στην εμπορική διαδικασία είναι ταυτόχρονα αποδέκτης και πομπός πληροφοριών, ανάλογα με τη θέση του στον εμπορικό κύκλο και προς όφελος της ανάπτυξης αλυσίδας αξιών. Καλύπτει δραστηριότητες του έμμεσου ΗΕ (ηλεκτρονική παραγγελία προϊόντων που παραδίδονται με παραδοσιακό τρόπο, όπως ταχυδρομείο και εταιρίες διανομής) και του άμεσου Ηλεκτρονικού Εμπορίου (ηλεκτρονική παραγγελία πληρωμή και παράδοση άυλων προϊόντων ή υπηρεσιών, όπως λογισμικού, υπηρεσιών πληροφόρησης κ.α.).

Το κύριο στοιχείο του ΗΕ είναι η επικοινωνία. Η αποτελεσματική επικοινωνία επιτρέπει την απρόσκοπτη μετάδοση της πληροφορίας από τον καταναλωτή στην επιχείρηση και αντίστροφα, διακρίνεται δε σε τρεις βασικές κατηγορίες-μοντέλα: την

---

³⁴ -Δουκίδης Γ. και Φραιδάκη Κ, 2010, Καταγραφή του Ηλεκτρονικού Εμπορίου Β-С στην Ελλάδα: Αντιλήψεις και συμπεριφορά των online καταναλωτών, Εργαστήριο Ηλεκτρονικού Εμπορίου (ELTRUN)

διεπιχειρησιακή (business to business), την επικοινωνία επιχείρησης με δημόσιους φορείς (business to public sector) και την επικοινωνία με τον καταναλωτή (business to consumer).

Οι τεχνολογίες που μπορούν να υποστηρίξουν διάφορες επιχειρησιακές συναλλαγές στα πλαίσια του ηλεκτρονικού εμπορίου είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email), η ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων (EDI), το χρηματοοικονομικό EDI, οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι (electronic catalogs), οι ηλεκτρονικές φόρμες (E-Forms), οι Γραμμωτοί Κώδικες (Bar-Codes) τα πολυμέσα (multimedia) κ.α.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο – TAXISNET

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα του υπάρχοντος φορολογικού συστήματος της χώρας μας, είναι η πολυπλοκότητα και η πολυνομία του θεσμικού πλαισίου σχετικά με τον τρόπο επιβολής των φόρων. Πρέπει να λάβουμε υπόψη μας τις διοικητικές και οργανωτικές αδυναμίες του συστήματος είσπραξης και επιβεβαίωσης των φόρων. Τα αποτελέσματα φαίνονται αν αφενός εξετάσουμε το υψηλό δημοσιονομικό και διαχειριστικό κόστος και αφετέρου την ελαφριά μεταχείριση των φορολογούμενων.

Το Νοέμβριο του 1998 άρχισαν οι πρώτες συζητήσεις για τη δημιουργία ενός συστήματος που θα συμβάδιζε με την ανάπτυξη των τεχνολογιών και ιδιαίτερα των πληροφοριακών συστημάτων. Έμφαση δόθηκε στο τομέα της οικονομίας και στη σχέση των υπηρεσιών μεταξύ πολίτη και Υπουργείου Οικονομικών. Ένα χρόνο μετά το Σεπτέμβριο 1999, εγκρίθηκε το γενικό θεσμικό πλαίσιο και με την υποστήριξη του Β΄ ΚΠΣ δημιουργείται η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων. Δύο μήνες μετά προκηρύσσεται διαγωνισμός για προμήθεια τεχνολογικού εξοπλισμού και το Δεκέμβριο γίνεται η πρώτη εγγραφή στα μητρώα για e-Φ.Π.Α.

Τον Απρίλιο του 2000 δημιουργείται το πλαίσιο δηλώσεων Φ.Π.Α. και το Μάιο έγινε η εγκατάσταση του εξοπλισμού TAXISNET και άρχισε η πιλοτική λειτουργία για το e-Φ.Π.Α. και ιδιαίτερα για μηδενικές και πιστωτικές δηλώσεις από εξωτερικό ανάδοχο, ο οποίος προμήθευσε στη Γ.Γ.Π.Σ. και τον απαιτούμενο εξοπλισμό και λογισμικό συστήματος, εφαρμογών και δικτύου. Η υλοποίηση αυτών των εφαρμογών γίνεται βάσει εκτεταμένων τεχνολογικών υποδομών σε βάσεις δεδομένων και δικτύων. Το TAXISNET αποτελεί μια ηλεκτρονική υπηρεσία οικονομικών συναλλαγών, που συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα “Κλεισθένης”. Έχει δημιουργηθεί και ελέγχεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών, όπου οι Ανώνυμες Εταιρίες και οι Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης είναι υποχρεωμένες να υποβάλουν τις δηλώσεις τους μέσω αυτού.

Το Σεπτέμβριο του 2000 ξεκίνησε η λειτουργία του δικτυακού τόπου του TAXISNET και τον Οκτώβριο ιδρύεται η Ο.Η.Υ. (Ομάδα Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών). Από το

Νοέμβριο ξεκινάει η πιλοτική εφαρμογή του e-Φ.Π.Α.. Τον επόμενο χρόνο αναπτύσσει και άλλες υπηρεσίες με την δημιουργία του πλαισίου δηλώσεων εισοδήματος ενώ διευρύνεται η λειτουργία του e-Φ.Π.Α.. Το 2002 μετά τη λειτουργία του e-εισοδήματος υποβάλλονται τα έντυπα E2 και E3 και τον Οκτώβριο του 2003 λειτουργεί το e-VIES (VAT INFORMATION EXCHANGE SYSTEM-Ενδοκοινοτικές Συναλλαγές). Το 2004 λειτουργεί υπηρεσία για e-οχήματα, e-ΚΒΣ, έκδοση φορολογικής ενημερότητας και έλεγχος εγκυρότητας στοιχείων.

Το 2005 ανακοινώνεται προκήρυξη ανοιχτού διαγωνισμού σε εξοπλισμό και εφαρμογές. Έτσι δημιουργείται πλέον ο δικτυακός τόπος για την Γ.Γ.Π.Σ. Νέες υπηρεσίες προστίθενται όπως ICIS-NET (Τελωνειακές Υπηρεσίες), λειτουργία ανάκτησης παλιών δηλώσεων, λειτουργία ενημέρωσης εκκαθαριστικού, λειτουργία E9, λειτουργία e- καύσιμα. Τον Οκτώβριο του ίδιου έτους αποκτά ένα σύγχρονο εξοπλισμό από τη δωρεά του οργανισμού Αθήνα 2004. Το 2006 γίνεται μια εσωτερική ανάπτυξη του λογισμικού που οδήγησε στην δημιουργία του νέου TAXISNET και των υπηρεσιών e-Φ.Μ.Υ., M-TAXIS(ενημέρωση στο κινητό κατά τη διάρκεια υποβολής εντύπων), συνυποβολή E2, E3 με το E1 και το τελικό e-Φ.Π.Α.. Από το 2007 και μετά προστίθενται η υπηρεσία Κ.Α.Δ.(Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας), Περαιώσης Ανέλεγκτων Υποθέσεων και με πιο πρόσφατη την υπηρεσία επιστροφής Φ.Π.Α. από άλλες χώρες Ε.Ε.

4.2 ΟΡΙΣΜΟΣ

Το TAXIS (Taxation Information System) είναι ένα πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης φορολογικών θεμάτων που συνδέει τις εφορίες σ' ένα ενιαίο δίκτυο, εξυπηρετώντας με αυτόν τον τρόπο όλους τους φορολογούμενους να τακτοποιήσουν τις εκκρεμότητές τους με την ΔΥΟ τους μέσω Internet, χωρίς ουρές, ταλαιπωρία και σπατάλη πολύτιμου χρόνου. Η υπηρεσία αυτή αφορά στις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων (Ε1, Ε2, Ε3, Ε9 και Ειδικό Ενημερωτικό Σημείωμα), στις περιοδικές δηλώσεις Ενδοκοινοτικών Αποκτήσεων - Παραδόσεων (V.I.E.S.).

Οι κυριότεροι στόχοι του αφορούν:

- a) βελτίωση της παρακολούθησης και της είσπραξης των εσόδων,
- b) ομοιόμορφη εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας,
- c) υποστήριξη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης των πολιτών,
- d) ταχύτερη εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων και
- e) αντιμετώπιση προβλημάτων φοροδιαφυγής και χάραξη δικαιότερης φορολογικής πολιτικής

Από τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες TAXISNET εξυπηρετούνται όλοι όσοι θέλουν να υποβάλλουν τη δήλωση φορολογίας εισοδήματός, δηλαδή όλοι όσοι υποβάλλουν τα έντυπα Ε1, Ε2, Ε3, Ε9, Ε14 καθώς και κάποιο ειδικό ενημερωτικό σημείωμα αλλά και επιπλέον όσοι πολίτες αλλά και επιχειρήσεις επιθυμούν να υποβάλουν περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α..

Όταν η δήλωση υποβληθεί και καταχωρηθεί μέσω Internet στο TAXIS net, τότε θεωρείται έγκυρη και αντιμετωπίζεται όπως οι υπόλοιπες δηλώσεις που παραλαμβάνονται χειρόγραφα στην εκάστοτε Δ.Ο.Υ.

Η υποβολή πρέπει να γίνεται από λογιστή μόνο σε κάποιες περιπτώσεις. “Από την υπουργική απόφαση 1117146/7150/756/0014 ΠΟΛ 1380/2001 προκύπτει ότι καθίσταται υποχρεωτική η υπογραφή των δηλώσεων Φ.Π.Α. από λογιστή-φοροτεχνικό για υποκείμενους που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας. Το ίδιο ισχύει και για υποκείμενους που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας και κατά την προηγούμενη ετήσια διαχειριστική περίοδο πραγματοποίησαν ακαθάριστα έσοδα:

- a) Άνω των 300.000 ευρώ από την πώληση αγαθών ή/και την παροχή υπηρεσιών.
- b) Μέχρι του ποσού των 300.000 ευρώ από την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, εφόσον τα ακαθάριστα έσοδα από την παροχή υπηρεσιών υπερβαίνουν τα 150.000 ευρώ.”³⁵

Η διαδικασία πληρωμής οφειλόμενων ποσών των χρεωστικών δηλώσεων Φ.Π.Α. που υποβάλλονται μέσω του συστήματος TAXISNET γίνεται σε τράπεζες συμβεβλημένες με το Υπουργείο Οικονομικών, αρμόδιες να παρέχουν αυτή την υπηρεσία. Οι υποκείμενοι δίνουν στην τράπεζα με την οποία συνεργάζονται εντολή πληρωμής του ποσού Φ.Π.Α. που προέκυψε από την υποβολή της δήλωσης. Η εντολή αυτή μπορεί να δίνεται με οποιονδήποτε τρόπο διαθέτει η κάθε τράπεζα στους πελάτες της για τη συγκεκριμένη υπηρεσία. Δίνεται οποτεδήποτε εντός της περιόδου υποβολής, με καταληκτική ημερομηνία την 26η του μήνα που ακολουθεί τη λήξη της φορολογικής περιόδου στην οποία αφορά η δήλωση. Εάν η καταληκτική ημέρα είναι αργία, τότε αυτή μετατίθεται στην επόμενη εργάσιμη.³⁶

4.3 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ Γ.Γ.Π.Σ.

Αναπτύσσει και λειτουργεί παραγωγικά μεγάλης κλίμακας Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα για τη στήριξη του έργου του Υπουργείου Οικονομικών με κυριότερα το TAXIS για την φορολογία και το TAXISNET για την φορολογική εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων μέσω Internet, δηλαδή ηλεκτρονικά.

Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) αποτελεί φορέα που συμβάλλει αφενός στην υψηλή ποιότητα προσφοράς υπηρεσιών στους φορολογουμένους και αφετέρου στην αποτελεσματική υποστήριξη του έργου της διοίκησης.

---

³⁵ www.taxheaven.gr

³⁶ Σγουρινάκης Ν, Μιχελινάκης Β, 2015

4.3.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ Γ.Γ.Π.Σ.

Για την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής υπηρεσίας της Γ.Γ.Π.Σ. συμβάλλει:

- Η διαρκής εκπαίδευση των υπαλλήλων στη χρήση πληροφοριακών συστημάτων και εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες.
- Η διατήρηση, συντήρηση και εκσυγχρονισμός του λογισμικού καθώς και η διασφάλιση εφεδρειών.
- Η δημιουργία, ανάπτυξη και διαχείριση ενιαίου πληροφοριακού δικτύου για τη διακίνηση των πληροφοριών αλλά και για τη διασύνδεση με άλλα δημόσια δίκτυα.
- Η ασφαλής και ελεγχόμενη διακίνηση πληροφοριών κατά τρόπο που να εγγυάται το απρόσβλητο και απαραβίαστο των φορολογικών στοιχείων και το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων.
- Η εύρυθμη λειτουργία συμπληρωματικών δραστηριοτήτων που υποστηρίζουν ή ολοκληρώνουν τις φορολογικές διαδικασίες.
- Ο εκσυγχρονισμός του λογισμικού και του εξοπλισμού με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους φορολογούμενους και τις επιχειρήσεις.
- Η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και η ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στην ενημέρωση με αξιοποίηση των δυνατοτήτων του διαδικτύου.

Κάνοντας μια περιήγηση στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Π.Σ ενημερωνόμαστε για τα παρακάτω. Για την επίτευξη των στόχων της και συγκεκριμένα στην αρχική σελίδα,

α) διαμορφώνει νέες ηλεκτρονικές υπηρεσίες φορολογίας (νέο TAXISNET) και τελωνείων (ICISnet), ώστε να περιοριστεί η ανάγκη φυσικής παρουσίας του πολίτη κατά τις συναλλαγές με το Υπουργείο Οικονομικών,

β) δημιουργεί νέο κέντρο δεδομένων (datacenter) πολυεπεξεργαστικής τεχνολογίας και παρέχει υπηρεσίες κέντρου δεδομένων και τεχνογνωσίας προς το δημόσιο τομέα για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας,

γ) αναβαθμίζει τα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα του Υπουργείου Οικονομικών σε δίκτυα υψηλών ταχυτήτων, μετά την ένταξη του Υπουργείου στο δίκτυο Σύζευξης με κοινοτική χρηματοδότηση και

δ) εξασφαλίζει καλύτερη απόδοση με μικρό κόστος συντήρησης με την μετεξέλιξη του TAXIS σε σύγχρονη ηλεκτρονική πλατφόρμα και αναβάθμιση του ICIS.

Για το ποιοι βρίσκονται πίσω από την οργάνωση της υπηρεσίας μπορεί κάποιος να ενημερωθεί για το οργανόγραμμα της Γ.Γ.Π.Σ., δηλαδή από το ποιος είναι ο γενικός γραμματέας, οι διευθυντές και τα άτομα που στελεχώνουν τα διάφορα τμήματα. Σημερινός γενικός γραμματέας είναι ο κ. Τσαβδάρης Χάρης. Επιλέγοντας το όνομα του εμφανίζει ένα σύντομο βιογραφικό σημείωμα καθώς και στα έργα τα οποία μετέχει. Οργανόγραμμα παρουσιάζεται για τον χρήστη και για το Υπουργείο Οικονομικών καθώς και τις υπηρεσίες που προσφέρει όπως οι κωδικοί αριθμοί των Δ.Ο.Υ. , τη γενική διεύθυνση δημόσιας περιουσίας και εθνικών κληροδοτημένων και την τελωνειακή περιουσία.

Στις δραστηριότητες ενημερωνόμαστε για τις εφαρμογές που έχει αναλάβει όπως είναι:

- Το TAXIS, ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα φορολογίας που υλοποιήθηκε μέσω του προγράμματος «Κλεισθένης» του Β΄ ΚΠΣ. Στοχεύει στον εκσυγχρονισμό και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, την πάταξη της φοροδιαφυγής και τη βέλτιστη εξυπηρέτηση του πολίτη.
- Το νέο TAXISNET, ένα πληροφοριακό σύστημα που επιτρέπει τη διεκπεραίωση συναλλαγών, τη χορήγηση εγγράφων και την παροχή πληροφοριών μέσω Internet.
- Το M-taxis (mobiletaxi), προσφέρει τη δυνατότητα στους πολίτες να ενημερώνονται έγκυρα και έγκαιρα για την εκκαθάριση της δήλωσης φορολογία του εισοδήματος τους.
- Το ICIS (Integrated Customs Information System), καλύπτει όλες τις εφαρμογές της Τελωνειακής υπηρεσίας. Συμβάλλει στη διευκόλυνση του εμπορίου με την καθιέρωση αυτοματοποιημένων διαδικασιών σε όλα τα Τελωνεία, στη μείωση της δασμοφοροδιαφυγής και κατά συνέπεια στην αύξηση των κρατικών εσόδων.
- Η ανάπτυξη των εφαρμογών, με χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης τεχνολογίας συμμετέχοντας το τεχνικό προσωπικό της Γ.Γ.Π.Σ. σε σχετικά σεμινάρια.

4.4 ΟΜΑΔΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

4.4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Έργο της Ομάδας Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών είναι η διαχείριση των συστημάτων που επιτρέπουν τη διεκπεραίωση συναλλαγών, τη χορήγηση εγγράφων και την παροχή πληροφοριών μέσω του διαδικτύου καθώς και η διαχείριση των υπηρεσιών που αποσκοπούν στη χορήγηση εγγράφων και πιστοποιητικών μέσω τηλεομοιοτυπίας.

Η ομάδα, που σήμερα απασχολεί συνολικά 50 υπαλλήλους της Γ.Γ.Π.Σ. διαχειρίζεται και υποστηρίζει:

- Τη λειτουργία του συστήματος TAXIS net
- Τη διαδικτυακή πύλη της Γ.Γ.Π.Σ. και τις λοιπές, αναπτυγμένες με ίδιους πόρους, ηλεκτρονικές υπηρεσίες που φιλοξενεί.
- Την υπηρεσία TAXIS phone

Με τον όρο TAXIS net νοούνται –τουλάχιστον για το ευρύ κοινό–, όλες οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που η Γ.Γ.Π.Σ. παρέχει στους φορολογουμένους, πολίτες και επιχειρήσεις. Για τις ανάγκες της παρούσας ανάλυσης, περιγράφεται ως «σύστημα TAXIS net» αυτή η αρχική υπηρεσία, όπως μετεξελίχθηκε και εμπλουτίστηκε μέχρι σήμερα, ενώ οι λοιπές ηλεκτρονικές υπηρεσίες (οι οποίες υλοποιήθηκαν χωρίς εξωτερικούς συνεργάτες) περιγράφονται στην ενότητα που αφορά στη δικτυακή πύλη της Γ.Γ.Π.Σ.

4.4.2 ΣΥΣΤΗΜΑ TAXISNET

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- i. Εγγραφή/πιστοποίηση χρηστών, ώστε να είναι δυνατή από αυτούς η χρήση της υπηρεσίας TAXISnet και των υπολοίπων υπηρεσιών που η Γ.Γ.Π.Σ. παρέχει στους πολίτες μέσω διαδικτύου.

- ii. Διαχείριση και υποστήριξη των εφαρμογών TAXISnet σε επίπεδο εφαρμογών και επίπεδο δεδομένων.
- iii. Υποστήριξη της μηνιαίας και τριμηνιαίας διαδικασίας υποβολής περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α..
- iv. Έλεγχος των αντίστοιχων, για κάθε μήνα ή τρίμηνο, καταβολών Φ.Π.Α. στις Τράπεζες.
- v. Υποστήριξη της τριμηνιαίας διαδικασίας υποβολής Δηλώσεων Ενδοκοινοτικών Αποκτήσεων-Παραδόσεων (VIES).
- vi. Ενημέρωση των Δ.Ο.Υ., σε μηνιαία βάση, για τις εμπρόθεσμες υποβολές περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. και VIES και τις αντίστοιχες καταβολές ποσών.
- vii. Υποστήριξη της ετήσιας διαδικασίας υποβολής εκκαθαριστικών δηλώσεων Φ.Π.Α..
- viii. Ενημέρωση των Δ.Ο.Υ. σε ετήσια βάση, για τις εμπρόθεσμες υποβολές εκκαθαριστικών δηλώσεων Φ.Π.Α..
- ix. Έκδοση στατιστικών στοιχείων και αποστολή τους στις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου.
- x. Παροχή τηλεφωνικής και μέσω e-mail υποστήριξης στους χρήστες.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Οι εφαρμογές της Υπηρεσίας TAXISnet, που λειτουργούν σήμερα είναι :

A. Εφαρμογή Πιστοποίησης και Διαχείρισης Χρηστών.

Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλουν αίτηση εγγραφής συμπληρώνοντας τη σχετική φόρμα εγγραφής με τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την πιστοποίηση της ταυτοπροσωπίας τους. Για όλες τις αιτήσεις εγγραφής ακολουθεί διαδικασία πιστοποίησης για την εξακρίβωση της συμφωνίας (ή μη) των στοιχείων της φόρμας προς τα αντίστοιχα στοιχεία που τηρούνται στο Μητρώο TAXIS. Η διαδικασία πιστοποίησης περιλαμβάνει τις ακόλουθες επί μέρους λειτουργίες:

- Εξαγωγή των αιτήσεων από τη Βάση Δεδομένων του TAXISnet και εισαγωγή σε βάση δεδομένων στο TAXIS.

- Διασταύρωση των στοιχείων των αιτήσεων με τα αντίστοιχα στοιχεία του Μητρώου TAXIS.
- Κατανομή των αιτήσεων σε: «αποδεκτές», «μη αποδεκτές» και «προς διερεύνηση».
- Εισαγωγή των αποτελεσμάτων στη βάση δεδομένων του TAXISnet.
- Δημιουργία κωδικών πρόσβασης.
- Ενημέρωση του Μητρώου χρηστών.
- Αποστολή email με κωδικούς πρόσβασης σε αποδεκτούς, με ενημέρωση λαθών σε μη αποδεκτούς.

B. Εφαρμογή Ηλεκτρονικής Υποβολής Περιοδικών Δηλώσεων Φ.Π.Α.

Η εφαρμογή Ηλεκτρονικής Υποβολής Δηλώσεων Φ.Π.Α. ξεκίνησε τον Μάιο του 2000 με την υποβολή εμπρόθεσμων πιστωτικών/μηδενικών αρχικών περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α.. Οι εγγραφές των χρηστών είχαν ήδη ξεκινήσει από το Σεπτέμβριο 1999. Τον Μάρτιο 2001 η υπηρεσία επεκτάθηκε και για τις χρεωστικές αρχικές περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α.. Από τον Ιανουάριο του 2002 η χρήση της είναι υποχρεωτική για την υποβολή περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. επιχειρήσεων που τηρούν Γ' κατηγορίας βιβλία. Σήμερα, η υπηρεσία δέχεται εμπρόθεσμες αρχικές περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α με μέγιστο πλήθος της τάξης των 600.000 δηλώσεων σε κάποιες περιόδους, που αντιστοιχούν σε καταβολές 1,2 περίπου δισεκατομμυρίων ευρώ στις τράπεζες.

Ο χρήστης εισάγεται στην υπηρεσία με τους κωδικούς πρόσβασής του. Μπορεί να επιλέξει την υποβολή νέας δήλωσης ή την προβολή των ήδη υποβληθεισών στην υπηρεσία. Για την υποβολή νέας δήλωσης, συμπληρώνει, αν χρειάζεται, τα ποσά της δήλωσης (τα σταθερά στοιχεία μητρώου είναι ήδη συμπληρωμένα από τα αντίστοιχα στοιχεία του Μητρώου TAXIS και είναι ανάγνωσης μόνο) και την υποβάλλει λαμβάνοντας μοναδικό αριθμό καταχώρισης. Οι κινήσεις του χρήστη καταγράφονται από την υπηρεσία καθ' όλη τη διαδικασία. Ο χρήστης έχει τη δυνατότητα διαγραφής και επανυποβολής της δήλωσης με συγκεκριμένους περιορισμούς. Οι δηλώσεις που υποβάλλονται στην υπηρεσία TAXISnet αποθηκεύονται στη βάση δεδομένων TAXISnet. Οι δηλώσεις ενημερώνουν τις τοπικές βάσεις δεδομένων των Δ.Ο.Υ. και στη συνέχεια με την αυτόματη διαδικασία replication του TAXIS ενημερώνουν την κεντρική βάση δεδομένων του Ο.Π.Σ. TAXIS. Για τις πιστωτικές/μηδενικές δηλώσεις

η διαδικασία ενημέρωσης των βάσεων δεδομένων των Δ.Ο.Υ. λαμβάνει χώρα σε τακτά χρονικά διαστήματα. Για τις χρεωστικές δηλώσεις η διαδικασία αυτή λαμβάνει χώρα μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής και πληρωμής των δηλώσεων, αφού απαιτείται η διασταύρωση των δηλώσεων με τις αντίστοιχες πληρωμές. Για το σκοπό αυτό την επομένη της ημερομηνίας λήξης της προθεσμίας υποβολής και πληρωμής των δηλώσεων, η ΔΙΑΣ Α.Ε. στέλνει στην υπηρεσία TAXISnet το αρχείο με τις αντίστοιχες πληρωμές για τη συγκεκριμένη φορολογική περίοδο. Τα δεδομένα διασταυρώνονται και οι δηλώσεις διακρίνονται σε «επιτυχώς καταχωρημένες» και άκυρες. Η υπηρεσία TAXISnet ενημερώνει τη ΔΙΑΣ Α.Ε. για τις συναλλαγές που θεωρούνται έγκυρες. Οι υπόλοιπες επιστρέφονται ενώ το συνολικό χρηματικό ποσό από τις έγκυρες συναλλαγές κατατίθεται από τη ΔΙΑΣ Α.Ε. στην Τράπεζα της Ελλάδος. Οι επιτυχώς καταχωρημένες χρεωστικές δηλώσεις ενημερώνουν τις Δ.Ο.Υ. με την ίδια διαδικασία που ακολουθείται και για τις πιστωτικές/μηδενικές. Ο χρήστης της υπηρεσίας ενημερώνεται μέσω του συστήματος είτε με προβολή των υποβληθεισών δηλώσεων από τον ίδιο είτε με email από την υπηρεσία για το αποτέλεσμα της διαδικασίας όσον αφορά τις δηλώσεις του.

C. Εφαρμογή Ηλεκτρονικής Υποβολής Εκκαθαριστικών Δηλώσεων Φ.Π.Α.

Η εφαρμογή ηλεκτρονικής υποβολής εκκαθαριστικών δηλώσεων Φ.Π.Α. ξεκίνησε το έτος 2007 (για την φορολογική περίοδο 2006) και ενώ η υποβολή στη Δ.Ο.Υ. είχε ήδη ξεκινήσει. Το πρώτο έτος λειτουργίας η εφαρμογή δέχθηκε 92.020 εκκαθαριστικές δηλώσεις Φ.Π.Α.. Από το επόμενο έτος (2008) η χρήση της είναι υποχρεωτική για την υποβολή εκκαθαριστικών δηλώσεων Φ.Π.Α. από επιχειρήσεις που τηρούν Γ' κατηγορίας βιβλία. Το 2008 υποβλήθηκαν συνολικά 464.330 εκκαθαριστικές δηλώσεις Φ.Π.Α. ενώ το 2009 569.529. Οι δηλώσεις που υποβάλλονται στην υπηρεσία TAXISnet αποθηκεύονται στη βάση δεδομένων TAXISnet και ενημερώνουν τις τοπικές βάσεις δεδομένων των Δ.Ο.Υ. και την κεντρική βάση δεδομένων του Ο.Π.Σ. TAXIS, με την ίδια ως άνω διαδικασία που αφορά στις περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α..

D. Εφαρμογή Ηλεκτρονικής Υποβολής Δηλώσεων VIES (Ανακεφαλαιωτικός πίνακας αποκτήσεων – παραδόσεων).

Η εφαρμογή ηλεκτρονικής υποβολής δηλώσεων VIES ξεκίνησε τον Οκτώβριο 2003. Χρήστες της υπηρεσίας είναι όσοι από τους χρήστες της υπηρεσίας ηλεκτρονικής υποβολής δηλώσεων Φ.Π.Α. έχουν δηλώσει στη Δ.Ο.Υ. τους ότι ασκούν ενδοκοινοτικές συναλλαγές. Η χρήση της εφαρμογής είναι υποχρεωτική και –μέχρι τώρα- γίνεται σε τριμηνιαία βάση. Κατά το έτος 2008 υποβλήθηκαν συνολικά 161.721 δηλώσεις VIES. Ο τρόπος χρήσης της υπηρεσίας και η διαδικασία ενημέρωσης των τοπικών βάσεων δεδομένων των Δ.Ο.Υ. και της κεντρικής βάσης δεδομένων του Ο.Π.Σ. TAXIS είναι ανάλογες των προαναφερόμενων εφαρμογών.

E. Εφαρμογή Διαχείρισης της Υπηρεσίας (Administrator).

Η εφαρμογή διαχείρισης της υπηρεσίας λειτουργεί παράλληλα με τις υπόλοιπες εφαρμογές της υπηρεσίας στο εσωτερικό δίκτυο. Χρησιμοποιείται από τους τεχνικούς της ομάδας καθώς και από το προσωπικό υποστήριξης χρηστών (Help Desk). Η εφαρμογή παρέχει πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση των χρηστών, τα σταθερά στοιχεία μητρώου γι' αυτούς, την πρόσβασή τους στις υπηρεσίες, τις δηλώσεις τους, τις κινήσεις τους στο σύστημα, τις αιτήσεις εγγραφής κλπ. Επίσης, δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες της να αλλάξουν τους κωδικούς πρόσβασης ενός χρήστη, τα στοιχεία επικοινωνίας του καθώς και να τον απενεργοποιήσουν ή να τον επανεργοποιήσουν από το σύστημα. Η εφαρμογή επίσης χρησιμοποιείται και από το γραφείο υποστήριξης της εφαρμογής πιστοποίησης χρηστών για την εισαγωγή στο σύστημα των αποδεκτών αιτήσεων, τη δημιουργία των χρηστών και την αποστολή των email σε αυτούς. Παράλληλα με την εφαρμογή αυτή λειτουργεί και μια εφαρμογή που παρέχει πληροφοριακό υλικό στο γραφείο υποστήριξης χρηστών με έτοιμες ερωτήσεις – απαντήσεις και λοιπό πληροφοριακό υλικό. Σημειώνεται ότι μέχρι το 2005, υποστηριζόταν με το ίδιο σύστημα και η ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος.

Οι εφαρμογές ηλεκτρονικής υποβολής δηλώσεων διακρίνονται σε:

- Εφαρμογές διαδικτύου.

- Εφαρμογές επεξεργασίας δεδομένων.
- Εφαρμογές μεταφοράς δεδομένων και επικοινωνίας με Ο.Π.Σ..

Τα δεδομένα της Υπηρεσίας TAXISnet αποθηκεύονται στη Βάση Δεδομένων TAXISnet. Δεν υπάρχει φυσική σύνδεση μεταξύ των εφαρμογών και της Βάσης Δεδομένων TAXISnet με τις εφαρμογές και τη Βάση Δεδομένων TAXIS. Η επικοινωνία των δύο συστημάτων επιτυγχάνεται μέσω των εφαρμογών μεταφοράς δεδομένων και επικοινωνίας και απαιτεί την παρέμβαση ανθρώπινου παράγοντα.

4.5 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής δηλώσεων νομιμοποιήθηκε με την παρ.5 του άρθρου 18 του Νόμου 2753/1999 (ΦΕΚ 249/Α/1999) κατά την οποία: «Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύνανται να καθορίζονται οι διαδικασίες, οι λεπτομέρειες και ό,τι άλλο απαιτείται, ώστε οι δηλώσεις οποιουδήποτε φορολογικού αντικείμενου, καθώς και τα τελωνειακά παραστατικά να μπορούν να υποβάλλονται με τη χρήση σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων και δικτυακών υποδομών».

4.6 ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΥΛΗ ΤΗΣ Γ.Γ.Π.Σ.

4.6.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο διαδικτυακό τόπο (site) της Γ.Γ.Π.Σ. (www.gsis.gr) περιλαμβάνονται γενικές πληροφορίες για τις υπηρεσίες του Υπουργείου, κατάλογοι τηλεφώνων και ηλεκτρονικών διευθύνσεων, χρήσιμοι φορολογικοί οδηγοί, στατιστικά στοιχεία, δελτία τύπου και ανακοινώσεις ειδικού για τη Γ.Γ.Π.Σ. ενδιαφέροντος που αφορούν στους πολίτες. Περιλαμβάνονται πρόσθετα ηλεκτρονικές διαδικτυακές εφαρμογές για την εξυπηρέτηση των πολιτών, οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια καθώς και δωρεάν προγράμματα που οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εγκαταστήσουν στον υπολογιστή τους για τη δημιουργία αρχείων τα οποία στη συνέχεια υποβάλλουν μέσω των διαδικτυακών εφαρμογών. Οι συγκεκριμένες εφαρμογές (και τα προγράμματα

δημιουργίας αρχείων) αναπτύχθηκαν εσωτερικά στη Γ.Γ.Π.Σ. από τεχνικούς που υπηρετούν είτε στην Ομάδα Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών είτε σε άλλα Τμήματα ή Ομάδες της Γ.Γ.Π.Σ. και υποστηρίζονται από τους ίδιους.

4.6.2 ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Ηλεκτρονική Υποβολή Δηλώσεων Φορολογίας Εισοδήματος

Η εφαρμογή απευθύνεται στους φορολογούμενους -φυσικά πρόσωπα- που διαθέτουν κωδικούς πρόσβασης στο σύστημα TAXISnet και παρέχει τις ακόλουθες υπηρεσίες-δυνατότητες:

- ❖ Υποβολή Δηλώσεων Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (Ε1, Ε2, Ε3).
- ❖ Εκτύπωση εκκαθαριστικού σημειώματος.
- ❖ Εκτύπωση των ηλεκτρονικά υποβληθεισών Δηλώσεων.
- ❖ Εκτύπωση των Δηλώσεων Φορολογίας Εισοδήματος Φ.Π. από το 2003 και μετά, ανεξάρτητα από τον τρόπο υποβολής τους.

Έκδοση Αποδεικτικού Φορολογικής Ενημερότητας

Η εφαρμογή απευθύνεται σε κάθε φορολογούμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαθέτει κωδικούς πρόσβασης στο σύστημα TAXISnet και θέλει να αποκτήσει αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για οποιαδήποτε χρήση.

Πιστοποίηση εγκυρότητας φορολογικής ενημερότητας

Η εφαρμογή απευθύνεται στους φορείς / αποδέκτες αποδεικτικών φορολογικής ενημερότητας που εκδόθηκαν ηλεκτρονικά, για την επιβεβαίωση της εγκυρότητάς τους.

Πιστοποίηση εγκυρότητας εκκαθαριστικού σημειώματος

Η εφαρμογή απευθύνεται στους φορείς / αποδέκτες εκκαθαριστικών σημειωμάτων που εκδόθηκαν είτε από τη Γ.Γ.Π.Σ. κατά την κλασσική διαδικασία εκκαθάρισης είτε από τη Δ.Ο.Υ. είτε χορηγήθηκαν ηλεκτρονικά, για την επιβεβαίωση της εγκυρότητάς τους.

Ενημέρωση Εκκαθάρισης

Η εφαρμογή παρέχει στους φορολογούμενους, φυσικά πρόσωπα, τη δυνατότητα να πληροφορούνται την πορεία εκκαθάρισης της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματός τους, με τη χρήση αποκλειστικά και μόνο του Α.Φ.Μ. τους. Για τη χρήση της υπηρεσίας δεν απαιτείται η χρήση κωδικών πρόσβασης.

Υποβολή Δηλώσεων Στοιχείων Ακινήτων (E9)

Η εφαρμογή απευθύνεται σε κάθε φορολογούμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαθέτει κωδικούς πρόσβασης στο σύστημα TAXISnet και επιθυμεί να υποβάλει ηλεκτρονικά δήλωση στοιχείων ακινήτων. Της υποβολής προηγείται η δημιουργία XML αρχείου είτε με χρήση εφαρμογών που υπάρχουν στην αγορά είτε με χρήση του σχετικού προγράμματος της Γ.Γ.Π.Σ. που οι χρήστες εγκαθιστούν στον υπολογιστή τους.

Υποβολή Συγκεντρωτικών Καταστάσεων

Η εφαρμογή απευθύνεται στους επιτηδευματίες, φυσικά και νομικά πρόσωπα, που είναι υπόχρεοι υποβολής Συγκεντρωτικών Καταστάσεων Τιμολογίων Πελατών-Προμηθευτών. Σημειώνεται ότι οι Συγκεντρωτικές Καταστάσεις υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω διαδικτύου. Της υποβολής προηγείται η δημιουργία αρχείου ASCII είτε με χρήση εφαρμογών που υπάρχουν στην αγορά είτε με χρήση του σχετικού προγράμματος της Γ.Γ.Π.Σ. που οι χρήστες εγκαθιστούν στον υπολογιστή τους.

Υποβολή Οριστικών Δηλώσεων Φ.Μ.Υ.

Η εφαρμογή απευθύνεται στους πιστοποιημένους στο σύστημα TAXISnet εργοδότες, φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς επίσης σε δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, που είναι υπόχρεοι υποβολής Οριστικών Δηλώσεων Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών ή Β' Αντιτύπου Βεβαιώσεων Αποδοχών. Σημειώνεται ότι οι συγκεκριμένες δηλώσεις υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω διαδικτύου. Της υποβολής προηγείται η δημιουργία αρχείου ASCII είτε με χρήση εφαρμογών που υπάρχουν στην αγορά είτε με χρήση του σχετικού προγράμματος της Γ.Γ.Π.Σ. που οι χρήστες εγκαθιστούν στον υπολογιστή τους.

Υποβολή Δηλώσεων αλλαγής Κ.Α.Δ.

Η εφαρμογή απευθύνεται στους πιστοποιημένους επιτηδευματίες, φυσικά και νομικά πρόσωπα, που έχουν υποχρέωση να δηλώσουν τους νέους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας που τους αφορούν και επιθυμούν την ηλεκτρονική ολοκλήρωση της σχετικής διαδικασίας. Της υποβολής προηγείται η δημιουργία αρχείου XML είτε με χρήση εφαρμογών που υπάρχουν στην αγορά είτε με χρήση του σχετικού προγράμματος της Γ.Γ.Π.Σ. που οι χρήστες εγκαθιστούν στον υπολογιστή τους.

Προσδιορισμός Αξίας Ακινήτων (e-Α.Π.Α.Α.)

Η εφαρμογή παρέχει στους φορολογούμενους πολίτες, αλλά και στους άμεσα ενδιαφερόμενους επαγγελματίες (Συμβολαιογράφους, Δικηγόρους, Λογιστές, Μηχανικούς), σε ηλεκτρονική μορφή, το σύνολο (15) των εντύπων του συστήματος Αντικειμενικού Προσδιορισμού Ακινήτων που καλύπτουν την ανάγκη προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας ακινήτων εντός και εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμών. Για τη χρήση της εφαρμογής δεν απαιτούνται κωδικοί πρόσβασης. Η υλοποίηση των φύλλων υπολογισμού βασίστηκε στο Excel (2002). Με τις παρεχόμενες από τα ειδικά σχεδιασμένα φύλλα υπολογισμού ευκολίες, επιτρέπεται η εισαγωγή πληροφορίας, ο υπολογισμός και η εκτύπωση σε μορφή απόλυτα συμβατή με τα έντυπα του Υπουργείου. Τα συμπληρωμένα έντυπα του e-Α.Π.Α.Α., αφού εκτυπωθούν, είναι δυνατόν να συνυποβάλλονται μαζί με τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. (ΦΕΚ. 1642/Β' 10-12-2001).

Υποβολή δηλώσεων μεταβολής στοιχείων αυτοκινήτων

Μέσω της υπηρεσίας παρέχεται, στους πιστοποιημένους χρήστες του TAXISnet, η δυνατότητα να προτείνουν διορθώσεις στοιχείων των Ι.Χ. επιβατηγών οχημάτων τους, όπως αυτά εμφανίζονται στα ειδοποιητήρια πληρωμής τελών κυκλοφορίας τα οποία αποστέλλονται στους φορολογούμενους από τη Γ.Γ.Π.Σ.. Οι κάτοχοι Ι.Χ. επιβατηγών αυτοκινήτων ή δίκυκλων, έχουν τη δυνατότητα με τη χρήση της Υπηρεσίας "e-Οχήματα": Να ελέγξουν τα στοιχεία των Ι.Χ. οχημάτων τους. Να υποβάλλουν τροποποιητικές δηλώσεις, αν διαπιστώσουν την ύπαρξη λανθασμένης ή ελλιπούς πληροφορίας.

Ηλεκτρονική χορήγηση εντύπων

Η εφαρμογή απευθύνεται σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο επιθυμεί να εκτυπώσει ένα από τα τυποποιημένα έντυπα που χρησιμοποιούνται για συναλλαγές κυρίως με τις Δ.Ο.Υ. αλλά και με άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου. Για τη χρήση της εφαρμογής δεν απαιτούνται κωδικοί πρόσβασης. Για κάθε μία από τις προαναφερόμενες εφαρμογές έχει αναπτυχθεί παράλληλα εφαρμογή υποστήριξης για εσωτερική χρήση (administration – help desk).

4.7 ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΧΡΗΣΤΩΝ (HELP-DESK)

Το help desk είναι ένα τηλεφωνικό κέντρο υποστήριξης για την αντιμετώπιση των διαφόρων προβλημάτων στο σύστημα, στις εφαρμογές και στην εισαγωγή στοιχείων Η/Υ. Για καθένα από αυτά η Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων παραθέτει το ονοματεπώνυμο του υπεύθυνου καθώς και την ηλεκτρονική του διεύθυνση (email) σε περίπτωση που θέλει να επικοινωνήσει ο χρήστης. Ο οποιοσδήποτε μπορεί να επικοινωνήσει επίσης, με το Υπουργείο Οικονομικών, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των δηλώσεων. Στη Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων υπάρχουν διάφορες σελίδες όπου η καθεμία δίνει οδηγίες στους χρήστες σε περίπτωση αποριών. Διαθέτει τα τηλέφωνα, τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις, τα ονοματεπώνυμα και τη θέση του κάθε ατόμου που εργάζεται εκεί.

4.7.1 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το γραφείο υποστήριξης εξυπηρετεί τους πιστοποιημένους στο σύστημα TAXISnet χρήστες και επιλαμβάνεται των προβλημάτων τους που μπορεί να έχουν σχέση είτε με την πιστοποίησή τους είτε με τη χρήση των εφαρμογών του TAXISnet είτε με τη χρήση των λοιπών ηλεκτρονικών υπηρεσιών της Γ.Γ.Π.Σ. Οι καθημερινές εργασίες του γραφείου είναι:

1. Επεξεργασία εισερχόμενων ηλεκτρονικών μηνυμάτων (email).
2. Καθαρισμός από ιούς.
3. Διαχωρισμός επιστρεπτέων και αποστολή τους στο γραφείο πιστοποίησης.
4. Διανομή, κάθε πρωί, των εισερχόμενων ηλεκτρονικών μηνυμάτων στους υπαλλήλους του γραφείου προκειμένου να απαντηθούν.
5. Συγκέντρωση, κάθε μεσημέρι, των απαντημένων μηνυμάτων και αποθήκευσή τους στο φάκελο κάθε υπαλλήλου και στο γενικό φάκελο των απαντημένων.
6. Συνεργασία με άλλα Τμήματα της Γ.Γ.Π.Σ. για την απάντηση μηνυμάτων που χρήζουν ιδιαίτερης διερεύνησης ή προώθηση μηνυμάτων σε άλλες Δ/σεις, λόγω αρμοδιότητας.
7. Τηλεφωνική εξυπηρέτηση των χρηστών από 8:00 έως 18:00 σε δύο βάρδιες (8:00-13:00 και 13:00-18:00)
8. Εκτύπωση δηλώσεων Φ.Π.Α. και Φ.Ε. που υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά κατά τα έτη 2001, 2002, 2003 και μέριμνα για την παράδοσή τους στις Δ.Ο.Υ. των φορολογουμένων που αιτούνται την εκτύπωση.

Για τις ανάγκες απάντησης των υποβαλλόμενων ερωτημάτων, οι υπάλληλοι συμβουλευονται –και σε όσες περιπτώσεις είναι εφικτό αντιγράφουν- τις απαντήσεις από το διαθέσιμο στο εσωτερικό δίκτυο σχετικό πληροφοριακό υλικό συχνών ερωτήσεων/απαντήσεων. Το πληροφοριακό υλικό ενημερώνεται, με ευθύνη του υπευθύνου, στις περιπτώσεις διαφοροποιήσεων. Το γραφείο δέχεται, κατά μέσο όρο, 400 – 500 ηλεκτρονικά μηνύματα την ημέρα, ενώ σε ημέρες αιχμής το πλήθος των μηνυμάτων μπορεί να ξεπεράσει τα 1000. Εκτάκτως, το γραφείο αναλαμβάνει πρόσθετες υπηρεσίες εξυπηρέτησης, για την υποβοήθηση άλλων έργων που υλοποιούνται στη Γ.Γ.Π.Σ.

4.8 TAXIS ΚΑΙ TAXISNET

Το taxis αποτελεί ένα πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης φορολογικών θεμάτων που συνδέει τις εφορίες σ' ένα ενιαίο δίκτυο. Απώτεροι στόχοι της ανάπτυξης της εφαρμογής αφορούν:

- a) βελτίωση της παρακολούθησης και της είσπραξης των εσόδων,
- b) ομοιόμορφη εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας,
- c) υποστήριξη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης των πολιτών,
- d) ταχύτερη εξυπηρέτηση πολιτών και επιχειρήσεων και
- e) αντιμετώπιση προβλημάτων φοροδιαφυγής και χάραξη δικαιότερης φορολογικής πολιτικής.

Η διοίκηση έχει αναπτύξει εκτεταμένες τεχνολογικές υποδομές σε βάσεις δεδομένων και δικτύων (Internet- Intranet) για την υλοποίηση αυτών των εφαρμογών.

Την ένταξη σε ένα ευρύτερο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης με τη δημιουργία ενός αναβαθμισμένου συστήματος πρόσθετων και ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών αποτέλεσε η ανάπτυξη του TAXIS net. Το TAXIS net αποτελεί μια ηλεκτρονική υπηρεσία οικονομικών συναλλαγών, που συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα “Κλεισθένης”. Είναι ένα πληροφοριακό σύστημα που έχει δημιουργηθεί και ελέγχεται από τη Γ.Γ.Π.Σ. του υπουργείου οικονομικών, όπου οι Ανώνυμες Εταιρίες και οι Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης είναι υποχρεωμένες να υποβάλουν τις δηλώσεις τους μέσω αυτού. Προαιρετικά μπορεί να το χρησιμοποιήσει κάθε φορολογούμενος πολίτης καθώς και οι υπόλοιπες νομικές μορφές εταιριών που υπάρχουν, για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους.

Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που παρέχονται μέσω TAXIS net απευθύνονται σε όλους τους πολίτες που υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος Ε1, Ε2, Ε3, Ε9, σε πολίτες και επιχειρήσεις που υποβάλλουν περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. και τριμηνιαίους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες ενδοκοινοτικών συναλλαγών (δηλώσεις V.I.E.S). Επιπλέον σε πολίτες, επιτηδευματίες και επιχειρήσεις που υποβάλλουν συγκεντρωτικές καταστάσεις τιμολογίων πελατών-προμηθευτών, σε επιχειρήσεις που υποβάλλουν Οριστική Δήλωση Εκκαθάρισης Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών (ΦΜΥ) και σε όλες τις επιχειρήσεις πώλησης πετρελαίου θέρμανσης

προκειμένου να υποβάλλουν τις Συγκεντρωτικές Καταστάσεις Πωλήσεων Πετρελαίου Θέρμανσης.

Τέλος σε όλους τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης που επιθυμούν να αποκτήσουν κωδικούς πρόσβασης για τις λοιπές Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες της Γ.Γ.Π.Σ όπως για παράδειγμα Έκδοση Πιστοποιητικών, e-ΑΠΑΑ, ενημέρωσης εκκαθάρισης κλπ.

Κατά την είσοδο στην ιστοσελίδα www.taxisnet.gr απεικονίζονται όλες οι υπηρεσίες που παρέχονται, οι οποίες παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα και είναι οι εξής:

- Υπηρεσία υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος Ε1 και τα συμπληρωματικά έντυπα Ε2 και Ε3 φυσικών προσώπων.
- Υπηρεσία υποβολής αιτήσεων επιστροφής ΦΠΑ
- Υπηρεσία υποβολής σημειωμάτων περαίωσης ανέλεγκτων φορολογικών υποθέσεων
- Υπηρεσία υποβολής δήλωσης αλλαγής ΚΑΔ
- Υπηρεσία υποβολής ακινήτων Ε9
- Υπηρεσία υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ και VIES
- Υπηρεσία υποβολής δηλώσεων ΚΒΣ
- Υπηρεσία υποβολής οριστικής δήλωσης Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών (ΦΜΥ) και αντίτυπο βεβαίωσης αποδοχών
- Υπηρεσία υποβολής δηλώσεων πωλήσεων πετρελαίου θέρμανσης
- Υπηρεσία υποβολής δηλώσεων μεταβολής αυτοκινήτων

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το ισχύον ελληνικό φορολογικό σύστημα είναι εξαιρετικά πολύπλοκο και απαιτούνται άμεσες επεμβάσεις για την απλοποίηση του. Η πολυπλοκότητα της λειτουργίας του οφείλεται κυρίως στις συνεχείς φορολογικές μεταρρυθμίσεις, στην ύπαρξη πολλών και διαφορετικών κατηγοριών φόρων, στην έλλειψη οργανωμένων δημόσιων οικονομικών υπηρεσιών και ενός πλήρους μηχανογραφημένου φορολογικού συστήματος. Οι παραπάνω αιτίες πολυπλοκότητας του συστήματος έχουν ως αποτέλεσμα οι πολίτες να μην είναι ικανοποιημένοι από το φορολογικό σύστημα της χώρας. Γι' αυτό λοιπόν βασικός στόχος του κράτους πρέπει να αποτελέσει η απλοποίηση του φορολογικού συστήματος. Ωστόσο για να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι απαιτούνται προσεκτικές κινήσεις για να δημιουργηθεί ένα αποδεκτό και κατανοητό από τους πολίτες φορολογικό σύστημα.

Η Ελλάδα φαίνεται ότι κάνει ένα άλμα προς τα εμπρός, χωρίς να έχει περάσει από τα υπόλοιπα ενδιάμεσα στάδια, στον τομέα της εξυπηρέτησης των πολιτών από το κράτος. Όταν στα άλλα κράτη η εξυπηρέτηση αυτή πραγματοποιούνταν κατά κύριο λόγο μέσω ταχυδρομείου, στην Ελλάδα η γραφειοκρατία καθυστερούσε ακόμη και την πιο απλή συναλλαγή.

Τώρα, εκ των πραγμάτων, αναγκαζόμαστε να περάσουμε από αυτό το ενδιάμεσο στάδιο στη φάση του πλήρους αυτοματισμού που παρέχει το Internet. Αν και η εικόνα, μετά τα πρώτα βήματα σε αυτήν την προσπάθεια, είναι αισιόδοξη, καλό θα είναι να διατηρήσουμε ένα σχετικό σκεπτικισμό. Είναι σίγουρο ότι πρέπει να επιλυθούν πάρα πολλά ζητήματα και κυρίως η αναπροσαρμογή των παλαιών και αρτηριοσκληρωτικών δομών του Δημοσίου στα νέα δεδομένα. Οι περισσότερες δικτυακές υπηρεσίες βρίσκονται ακόμη σε νηπιακό στάδιο, με το χάρτη τους στο ελληνικό Internet να αλλάζει μήνα με το μήνα, καθώς προστίθενται νέες, ενώ οι ήδη υπάρχουσες αναβαθμίζονται συνεχώς.

Αυτή η κατάσταση οδηγεί συχνά σε προβλήματα λειτουργίας, όπως η πρόσφατη «συμφόρηση» του συστήματος TAXIS, λόγω του λανθασμένου υπολογισμού του αριθμού των χρηστών, οι οποίοι υπερέβησαν κατά πολύ τις αρχικές εκτιμήσεις, με αποτέλεσμα το σύστημα ήδη από τις πρώτες στιγμές λειτουργίας του να μην μπορεί να ανταπεξέλθει. Επειδή οι συναλλαγές κράτους – πολιτών είναι ιδιαίτερα

σημαντικές, πρέπει να δοθεί πολλή προσοχή τόσο στο σχεδιασμό όσο και στην υλοποίηση τόσο μεγαλεπήβολων εφαρμογών. Ευελπιστούμε ότι τέτοιου είδους προβλήματα θα εκλείπουν με τον καιρό, καθώς η πλήρης αυτοματοποίηση των διαδικασιών αποτελεί πλέον μονόδρομο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Αγαλλοπούλου Π. (2011). Βασικές έννοιες αστικού δικαίου, Εκδόσεις Σάκκουλα Α.Ε., Αθήνα
- 2) Αγγελόπουλος Π. (2010). Τράπεζες και Χρηματοπιστωτικό Σύστημα, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα
- 3) Βέργη Ελένη, 2011, «Η χρήση του διαδικτύου από τους Έλληνες», Παρατηρητήριο για την κοινωνία της πληροφορίας, Διαθέσιμο στο <http://www.observatory.gr/files/meletes/A100526/Προφίλ%20γρηστών%20internet%202010.pdf>
- 4) Βλαζοπούλου Μ. (2003). E-Marketing – Διαδικτυακό Μάρκετινγκ, Εκδόσεις Τζωρτζάκη Μ. & ΣΙΑ Ε.Ε.
- 5) Γεωργακόπουλος Θ. (1997). Εισαγωγή στη δημόσια οικονομική, Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα
- 6) Γεωργιάδης Α. (2002). Γενικές αρχές Αστικού Δικαίου, Εκδόσεις Σάκκουλα, 3^η έκδοση, Αθήνα
- 7) Γκίνογλου Δ. (2004). Φορολογική λογιστική, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη
- 8) Δουκίδης Γ. και Φραιδάκη Κ, 2010, Καταγραφή του Ηλεκτρονικού Εμπορίου Β-С στην Ελλάδα: Αντιλήψεις και συμπεριφορά των online καταναλωτών, Εργαστήριο Ηλεκτρονικού Εμπορίου (ELTRUN)
- 9) Ζαρωτιάδης Γ. (2010). Η φορολογική μεταρρύθμιση (ξανά) στο επίκεντρο. Ελευθεροτυπία, 18-02-2010, σελ. 20
- 10) Καραβέλης Γ. (2011). Μία εναλλακτική πρόταση για το Μνημόνιο. Ελευθεροτυπία, 22-01-2011, σελ. 20
- 11) Κατερέλος Γ. και Παπαδόπουλος Π. (2010). Οι έφηβοι και το Internet, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα
- 12) Κατσουλάκος Ιωάννης (2001), «Νέα Οικονομία, Διαδίκτυο & Ηλεκτρονικό Εμπόριο», Εκδόσεις Κέρκυρα, Αθήνα.
- 13) Κουγέας Β, Μηλιώνης Ν, Πεδιαδιτάκη Τα, Κοκόλια Ε. (2012). *Οι πηγές του ευρωπαϊκού φορολογικού δικαίου*, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη

- 14) Μανιτάκης Αντ. 'Το Υποκείμενο των Συνταγματικών Δικαιωμάτων', 1981 σελ. 114
- 15) Οικονομική βιομηχανική επιθεώρηση Φεβρουάριος 1999 Σελ. 180 -181
- 16) Ράμμος Αλεξ., Τα νομικά πρόσωπα ως φορείς συνταγματικών δικαιωμάτων, 2004, σελ. 19
- 17) Ρούσος Κ. (2010). Δίκαιο Νομικών Προσώπων, Εκδόσεις Δίκαιο & Οικονομία, Αθήνα
- 18) Σγουρινάκης Ν. και Μιχελινάκης Β. (2015). Δηλώσεις Νομικών Προσώπων Φορολογικού Έτους 2015, 7^η Έκδοση
- 19) Σελλάς Σ. (1989). Ο δημόσιος τομέας στην ελληνική οικονομία: Πρόσφατες τάσεις και οικονομικές επιπτώσεις, Εκδόσεις IOBE, Αθήνα
- 20) Τζούμας Ν. (2009). Πολυπλοκότητα ελληνικού φορολογικού συστήματος, Φοροδιαφυγή παραοικονομία και φορολογική συνείδηση, Διπλωματική εργασία, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων
- 21) Τσαουσίδης Β. (2004). Διαδικτυακά πρωτόκολλα, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, Αθήνα
- 22) Φλώρος Α. (2010). Φορολογική Λογιστική, Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική, Δ' έκδοση, Αθήνα
- 23) Χρυσόγονος Κ. Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα, 1998 σελ. 48, Μανιτάκης Αντ., Το Υποκείμενο των Συνταγματικών Δικαιωμάτων κατά το α.25 παρ.1 Συντ. , σελ. 115 κ 117, Π.Δ. Δαγτόγλου, Ατομικά Δικαιώματα , 1991, σελ. 75

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ledford, J.L. (2009). SEO Search Engine Optimization Bible, 2nd Edition. Wiley.
2. Gilmore, A., Gallagher, D., & Henry, S. (2007). Emarketing and SMEs: operational
3. Hoffman, D., & Novak, T. (1998). Bridging the Digital Divide: The Impact of Race on Computer Access and Internet Use. SCIENCE, 280, σσ. 390-391.
4. Castells, M. (2000). The Rise of The Network Society: The Information Age: Economy, Society and Culture. Wiley.

5. Balasubramanian, S., Peterson, R., Jarvenpaa, S. (2002), “Exploring the Implications of M-Commerce for Markets and Marketing”, Journal of the Academy of Marketing Sciences, Vol. 30, No. 4, pp. 348- 361.

ΙΣΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/policies/tax/article_7321_el.html
- 2) http://www.inegsee.gr/sitefiles/studies/EKTHESH_12.pdf
- 3) <http://www.internetworldstats.com/stats.htm>
- 4) <http://www.statistics.gr/>
- 5) http://www.neo2.gr/web/neo2.gr/searchpagebasedontags/-/asset_publisher/Ep0Q/...
- 6) www.morax.gr
- 7) www.taxheaven.gr
- 8) www.taxisnet.gr